

Briuselis, 2019 m. vasario 27 d.
(OR. en)

6876/1/19
REV 1

Tarpinstitucinė byla:
2017/0332(COD)

ENV 221
SAN 110
CONSOM 83
CODEC 527

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 6374/19

Komisijos dok. Nr.: 5846/18 - COM(2017) 753 final + ADD 1

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl žmoniems
vartoti skirtos vandens kokybės (nauja redakcija)

– Bendras požiūris

I. IVADAS

1. 2018 m. vasario 1 d. Komisija priėmė naują redakciją išdėstytą savo pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl žmoniems vartoti skirtos vandens kokybės ¹ (vadinamosios Geriamojo vandens direktyvos).
2. Šiuo nauja redakcija išdėstyto pasiūlymu siekiama atnaujinti vandens kokybės standartus, nustatyti rizika grindžiamą požiūrį į vandens monitoringą, pagerinti vartotojams teikiamą informaciją apie vandens kokybę ir vandens tiekimo paslaugas, suderinti standartus, taikomus medžiagoms, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu, ir pagerinti prieigą prie vandens.

¹ Dok. 5846/18 + ADD 1–ADD 5.

3. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę dėl pasiūlymo priėmė 2018 m. liepos 11 d. Regionų komitetas nuomonę dėl pasiūlymo priėmė 2018 m. gegužės 16 d.
4. Europos Parlamentas 2018 m. spalio 23 d. plenarinėje sesijoje priėmė savo pasiūlytus Komisijos pasiūlymo pakeitimus (300 narių balsavo už, 98 nariai – prieš, o 274 nariai susilaikė).

II. DARBAS TARYBOJE

5. Komisija savo pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto kartu su poveikio vertinimu Aplinkos darbo grupei pateikė 2018 m. vasario 13 d. Aplinkos darbo grupė pasiūlymo ir jo poveikio vertinimą išsamiai svarstė keliuose posėdžiuose. Nustatyti du klausimai, kuriems reikalingos Tarybos politinės rekomendacijos, susiję su: medžiagomis, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu, ir su prieiga prie vandens. 2018 m. birželio 25 d. Tarybos (aplinka) posėdyje surengti politiniai debatai dėl šių dviejų svarbių pasiūlymo klausimų.
6. Diskusijos buvo tęsiamos ekspertų lygmeniu ir Rumunijos pirmininkavimo laikotarpiu buvo padaryta didelė pažanga; pirmininkaujanti Rumunija pateikė suderintus kompromisinius pasiūlymus dėl kelių nauja redakcija išdėstyto pasiūlymo aspektų, konkrečiai – dėl maisto verslo, rizika grindžiamo požiūrio į vandens saugą, informacijos visuomenei ir I–IV priedų. Tačiau kelios nauja redakcija išdėstyto pasiūlymo nuostatos kai kurioms valstybėms narėms tebekelia susirūpinimą.
7. Pirmininkaujanti valstybė narė 2019 m. vasario 12–13 d. surengė dvišales diskusijas su delegacijomis, kad būtų nustatyti valstybėms narėms rūpimi skubiausi ir aktualiausi klausimai. Atsižvelgdama į šiuos klausimus pirmininkaujanti valstybė narė parengė kompromisinį tekstą ir jį pateikė diskusijoms Nuolatinų atstovų komitete (COREPER)²

² Dok. 6374/19.

8. 2019 m. vasario 22 d. Nuolatinių atstovų komitetas išnagrinėjo pirmininkaujančios valstybės narės parengtą kompromisinį tekstą. Atsižvelgdama į Nuolatinių atstovų komitete vykusių diskusijų rezultatus, pirmininkaujanti valstybė narė pritarė tam, kad būtų padaryti pakeitimai I priedo B dalyje (švino vertė ir pastaba), I priedo C dalyje ir II priedo A dalyje (pastaba dėl *Clostridium perfringens* ir pastaba somatinių kolifagų), ir III priedo A dalies g punkte (dėl legionelių). Be to, pirmininkaujanti valstybė narė pritarė kai kuriems redakcinio pobūdžio pakeitimams, kuriais siekiama pagerinti teksto aiškumą.
9. Nuolatinių atstovų komitete vykusiose diskusijose taip pat paaiškėjo, kad plačiai pritariama tam, kad kovo 5 d. Aplinkos taryboje būtų susitarta dėl bendro požiūrio ir kad iš esmės pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinis tekstas yra geras pagrindas diskusijoms Taryboje. Vis dėlto Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje kai kurios delegacijos vis dar reiškė susirūpinimą dėl dviejų svarbių nauja redakcija išdėstyto pasiūlymo klausimų.

III. PAGRINDINIAI SUSIRŪPINIMA KELIANTYS KLAUSIMAI

Medžiagos, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu

10. Komisijos nauja redakcija išdėstyto pasiūlymu siūloma suderinti produktų, kurie liečiasi su geriamuoju vandeniu, bandymų metodus juos standartizuojant pagal Statybos produktų reglamentą. Įgaliojimuose dėl standartizavimo, kurie turi būti suteikti pagal Statybos produktų reglamentą, būtų apibrėžtos techninės specifikacijos ir metodai, taikomi produktų, kurie liečiasi su geriamuoju vandeniu, bandymams, kad šie produktai atitiktų higienos ir saugos reikalavimus.

11. 2018 m. birželio 25 d. Tarybos (aplinka) posėdyje ministrai pareiškė pageidaujantys, kad būtų laikomasi kitokio požiūrio, ir vietoj to pasiūlė higienos reikalavimus nustatyti pačioje Geriamojo vandens direktyvoje. Vėliau valstybių narių grupė pateikė tekstą, kuriame pasiūlė minimaliuosius higienos reikalavimus medžiagoms, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu, nustatyti Geriamojo vandens direktyvos įgyvendinimo aktuose. Šiuose įgyvendinimo aktuose būtų nustatyti:
- Europos pozityvieji pradinių medžiagų ir junginių, kuriuos leidžiama naudoti medžiagų gamybai, sąrašai;
 - bendri tokių medžiagų ir junginių bandymų ir pripažinimo metodai;
 - galutinių medžiagų bandymų ir pripažinimo procedūros ir metodai;
 - prašymų įtraukti pradines medžiagas ir junginius į Europos pozityviuosius sąrašus ir iš jų išbraukti nagrinėjimo procedūra;
 - produktų, kurie liečiasi su geriamuoju vandeniu, ženklavimas, kuriuo nurodoma, kad jie atitinka Geriamojo vandens direktyvą.
12. Pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinis tekstas dėl straipsnių dėl medžiagų, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu, labai priklauso nuo šių valstybių narių pasiūlymo. Nuolatinių atstovų komiteto posėdyje pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniam tekstui pritarė didelė dauguma valstybių narių. Vis dėlto kai kurios valstybės narės, kurios nebuvo susipažinusios su šiuo požiūriu, pareiškė susirūpinimą dėl galimų jo įgyvendinimo padarinių ir paprašė skirti daugiau laiko pasiūlymui išanalizuoti. Komisija taip pat pareiškė keletą susirūpinimą keliančių klausimų dėl šio požiūrio.

Prieiga prie vandens

13. Įtraukti nuostatas dėl prieigos prie vandens pagerinimo paskatino Europos piliečių iniciatyva „Right2Water“. Komisijos nauja redakcija išdėstyto pasiūlymu nustatyti du nauji įpareigojimai valstybėms narėms: 1) įpareigojimas gerinti prieigą prie geriamojo vandens ir skatinti jį vartoti ir 2) įpareigojimas imtis visų būtinų priemonių siekiant užtikrinti pažeidžiamų ir marginalizuotų grupių prieigą prie geriamojo vandens.
14. 2018 m. birželio 25 d. Tarybos (aplinka) posėdyje vykusiuose debatuose iš esmės pritarta geresnės prieigos prie vandens užtikrinimo principui, tačiau valstybių narių nuomonės dėl to, kaip to pasiekti, skyrėsi. Viena vertus, kai kurios valstybės narės suabejojo dėl sprendimo reglamentuoti įpareigojimą užtikrinti prieigą prie vandens gana techninio pobūdžio teisėkūros dokumentu tinkamumo, nes tokio akto paskirtis – prižiūrėti geriamojo vandens kokybės standartų laikymąsi. Kita vertus, kitos valstybės narės akcentavo, kad svarbu reaguoti į Europos piliečių iniciatyvą į Geriamojo vandens direktyvą įtraukiant nuostatas dėl prieigos prie vandens.
15. Nuolatinių atstovų komitete vykusiose diskusijose paaiškėjo, kad valstybės narės greičiausiai pritarė pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlymui dėl prieigos prie vandens, nes juo pavyko suderinti įvairias delegacijų pozicijas valstybėms narėms suteikiant būtino lankstumo patvirtinti priemones, atitinkančias jų geografines, socialines ir kultūrines aplinkybes, visapusiškai laikantis subsidarumo principo.

IV. IŠVADA

16. Nuolatinių atstovų komitete vykusiose diskusijose dėl šių dviejų svarbių klausimų paaiškėjo, kad kompromisiniame tekste užtikrinta subtili pusiausvyra, kuri galėtų būti priimtina daugeliui delegacijų, todėl pirmininkaujanti valstybė narė nusprendė laikytis savo kompromisinio pasiūlymo teksto, išskyrus kai kuriuos redakcinio pobūdžio koregavimus.

17. Peržiūrėtas pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinis tekstas pateiktas šio pranešimo priede. Ankstesnės redakcijos pakeitimai pažymėti **paryškintuoju šriftu ir pabraukti**, o išbrauktas tekstas pažymėtas ženklu [...], o pradinio Komisijos pasiūlymo pakeitimai pažymėti **paryškintuoju šriftu**, o išbrauktas tekstas – ženklu [...].
18. Tarybos prašoma išnagrinėti nustatytus susirūpinimą keliančius klausimus, kad būtų pasiektas susitarimas dėl bendro požiūrio, išdėstyto šio pranešimo priede. Šis bendras požiūris bus laikomas Tarybos įgaliojimais ateityje vesti derybas su Europos Parlamentu taikant įprastą teisėkūros procedūrą.
-

Pasiūlymas

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (nauja redakcija)**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ³,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁴,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Tarybos direktyva 98/83/EB ⁵ buvo keletą kartų iš esmės keičiama ⁶. Kadangi tą direktyvą reikia keisti dar kartą, dėl aiškumo ji turėtų būti išdėstyta nauja redakcija;

³ OL C [...], [...], p. [...].

⁴ OL C [...], [...], p. [...].

⁵ 1998 m. lapkričio 3 d. Tarybos direktyva 98/83/EB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

⁶ Žr. V priedą.

- (2) Direktyva 98/83/EB nustatyta teisinė sistema, kuria siekiama apsaugoti žmonių sveikatą nuo žmonėms vartoti skirto vandens bet kokio užterštumo neigiamo poveikio užtikrinant, kad tas vanduo būtų sveikas ir švarus. Šia direktyva turėtų būti siekiama tokio paties tikslo. Šiuo tikslu Sąjungos lygmeniu būtina nustatyti minimaliuosius reikalavimus, kuriuos turi atitikti tam tikslui skirtas vanduo. Valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtame vandenyje nebūtų jokių mikroorganizmų bei parazitų ir jokių medžiagų, kurios tam tikrais atvejais kelia galimą pavojų žmonių sveikatai, ir kad tas vanduo atitiktų minėtus minimaliuosius reikalavimus;
- (3) ši direktyva turi būti netaikoma natūraliam mineraliniam vandeniui ir vandeniui, kuris yra vaistas, nes šių rūšių vanduo įtrauktas atitinkamai į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų 2009/54/EB ⁷ ir 2001/83/EB ⁸ taikymo sritis. Tačiau Direktyva 2009/54/EB apima tiek natūralų mineralinį vandenį, tiek šaltinio vandenį, todėl ši direktyva turėtų būti netaikoma tik natūraliam mineraliniam vandeniui. Remiantis Direktyvos 2009/54/EB 9 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa, šaltinio vanduo turėtų atitikti šios direktyvos nuostatas, **o mikrobiologinių reikalavimų atžvilgiu šaltinio vanduo turėtų tenkinti Direktyvos 2009/54/EB 5 straipsnio nuostatas**. Į butelius ar kitas talpas išpilstytas žmonėms vartoti skirtas vanduo, numatytas teikti prekybai ar naudojamas maistui gaminti, ruošti ar apdoroti, turėtų atitikti šios direktyvos nuostatas iki atitikties vietos etapo (t. y. čiaupo), o paskui jis turėtų būti laikomas maistu, **kuri žmogus nurys arba pagrįstai tikimasi, kad nurys**, kaip išdėstyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 ⁹ 2 straipsnio antroje pastraipoje;

⁷ 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/54/EB dėl natūralaus mineralinio vandens eksploatavimo ir pateikimo į rinką (nauja redakcija) (OL L 164, 2009 6 26, p. 45).

⁸ 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus (OL L 311, 2001 11 28, p. 67).

⁹ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

Be to, maisto verslo operatoriams, kurie turi savo vandens šaltinį ir jį naudoja konkreitiems savo verslo tikslams, šios direktyvos nuostatos gali būti netaikomos, jei jie vykdo atitinkamus įpareigojimus, susijusius su rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų principais bei atkuriamaisiais veiksmais pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus dėl maisto. Maisto verslo operatoriai, kurie turi savo vandens šaltinį ir vykdo veiklą kaip vandens tiekėjai, turėtų laikytis šios direktyvos nuostatų kaip bet kurie kiti vandens tiekėjai;

- (4) remiantis Europos piliečių iniciatyvos dėl teisės į vandenį (*Right2Water*) išvada ¹⁰, surengtos Sąjungos masto viešos konsultacijos ir atliktas Direktyvos 98/83/EB įvertinimas pagal Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT) ¹¹. Šie veiksmai parodė, kad tam tikros Direktyvos 98/83/EB nuostatos turi būti atnaujintos. Įvardytos keturios sritys, kuriose yra ką tobulinti: kokybinių parametrų verčių sąrašas, ribotas rizika grindžiamo požiūrio taikymas, netikslios nuostatos dėl vartotojų informavimo ir su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančių medžiagų tvirtinimo sistemų skirtumai. Be to, Europos piliečių iniciatyvoje dėl teisės į vandenį kaip atskira problema įvardytas faktas, kad dalis gyventojų, ypač marginalizuotos grupės, neturi prieigos prie žmonėms vartoti skirto vandens, o tai yra įsipareigojimas pagal Jungtinių Tautų darbotvarkės iki 2030 m. šeštąjį darnaus vystymosi tikslą. Ir paskutinė įvardyta problema – nepakankamas bendras informuotumas apie vandens nuotėkius, kurie atsiranda dėl nepakankamo investavimo į vandens infrastruktūros techninę priežiūrą ir atnaujinimą; tai akcentuota ir Europos Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje dėl vandens infrastruktūros ¹²;

¹⁰ COM(2014) 177 final.

¹¹ SWD(2016) 428 final.

¹² Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita SR 12/2017. *Geriamojo vandens direktyvos įgyvendinimas: vandens kokybė ir prieiga prie vandens Bulgarijoje, Vengrijoje ir Rumunijoje pagerėjo, tačiau šioje srityje išlieka dideli investavimo poreikiai.*

- (5) Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Europos regioninis biuras atliko išsamią Direktyvoje 98/83/EB pateikto parametrų ir jų verčių sąrašo peržiūrą siekdamas išsiaiškinti, ar reikia jį koreguoti atsižvelgiant į technikos ir mokslo pažangą. Atsižvelgiant į tos peržiūros rezultatus ¹³ turėtų būti kontroliuojami enteriniai patogenai ir legionelės, įtraukti dar šeši cheminiai parametrai arba parametrų grupės ir apsvarstytos trijų tipinių endokrininę sistemą ardančių medžiagų lyginamosios vertės, grindžiamos atsargumo principu. **Šios trys endokrininę sistemą ardančios medžiagos turėtų būti įtrauktos į naują stebėjimo sąrašo mechanizmą siekiant vykdyti jų galimo buvimo žmonėms vartoti skirtame vandenyje monitoringą.** Atsižvelgiant į **naujausias mokslines nuomones** ir atsargumo principą, [...] **keturių iš šių naujų parametrų vertės turėtų būti dar griežtesnės nei siūlytos PSO, bet vis dar įmanomos užtikrinti. Vieno iš naujų parametrų atveju buvo sumažintas tipinių medžiagų skaičius ir pritaikyta vertė.** Kalbant apie šviną, PSO **rekomendavo laikytis dabartinės parametro vertės, tačiau** pažymėjo, kad koncentracijos vertės turėtų būti kiek įmanoma žemesnės [...]. **Todėl ši vertė nebuvo pakeista, tačiau kartu buvo numatytos jos mažinimo priemonės, kad per [...] penkiolikos metų laikotarpį [...] būtų lengviau pasiekti mažesnę pageidaujamą vertę.** [...] Chromo vertės PSO dar nebaigė peržiūrėti, todėl [...] prieš tai vertei tampant [...] griežtesne turėtų būti taikomas [...] **penkiolikos metų pereinamasis laikotarpis.**
- (6) PSO taip pat rekomendavo sušvelninti trijų parametrų vertes, o penkis parametrus išbraukti iš sąrašo. Tačiau [...] ne **visi iš šių** pakeitimų [...] laikomi būtinais, nes Komisijos direktyva (ES) 2015/1787 ¹⁴ nustatytas rizika grindžiamas požiūris leidžia vandens tiekėjams tam tikromis sąlygomis išbraukti parametrai iš parametrų, kurių monitoringas turi būti vykdomas, sąrašo. Vandens ruošimo technologijos, reikalingos šioms parametrų vertėms užtikrinti, jau įdiegtos;

¹³ PSO Europos regioninio biuro bendradarbiavimo geriamojo vandens parametrų srityje projektas „Rekomendacija dėl Tarybos direktyvos 98/83/EB dėl žmonių vartoti skirtą vandens kokybės (Geriamojo vandens direktyvos) I priedo peržiūros“ (*Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the quality of water intended for human consumption (Drinking Water Directive) Recommendation*), 2017 m. rugsėjo 11 d.

¹⁴ 2015 m. spalio 6 d. Komisijos direktyva (ES) 2015/1787, kuria iš dalies keičiami Tarybos direktyvos 98/83/EB dėl žmonių vartoti skirtą vandens kokybės II ir III priedai (OL L 260, 2015 10 7, p. 6).

- (6a) parametrų vertės yra pagrįstos turimomis mokslo žiniomis bei atsargumo principu ir jos pasirinktos siekiant užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtą vandenį būtų galima vartoti saugiai visą gyvenimą, tokiu būdu užtikrinant aukštą sveikatos apsaugos lygį;
- (6b) turėtų būti nustatyta pusiausvyra, kad būtų išvengta tiek mikrobiologinės taršos, tiek cheminių medžiagų rizikos ir siekiant šio tikslo bei atsižvelgiant į būsimą parametrų verčių peržiūrą žmonėms vartoti skirtam vandeniui taikomų parametrų vertės turėtų būti nustatomos remiantis visuomenės sveikatos interesais ir rizikos įvertinimo metodu;
- (7) jeigu būtina apsaugant žmonių sveikatą jų teritorijose, valstybių narių turėtų būti reikalaujama nustatyti papildomų į I priedą neįtrauktų parametrų vertes;
- (7a) saugus žmonėms vartoti skirtas vanduo reiškia, kad jame ne tik nėra kenksmingų mikroorganizmų ir medžiagų, bet yra tam tikrų natūralių mineralinių medžiagų ir būtinųjų elementų kiekių, atsižvelgiant į tai, kad ilgalaikis demineralizuoto vandens arba vandens, kuriame yra labai mažai tokių būtinųjų elementų kaip kalcis ir magnis, vartojimas gali kelti pavojų žmonių sveikatai. Tam tikri šių mineralinių medžiagų kiekiai taip pat yra ypač svarbūs siekiant užtikrinti, kad vanduo nebūtų agresyvus ar korozinis ir būtų pagerintas vandens skonis. Pagal vietos sąlygas galėtų būti svarstoma galimybė nustatyti minimaliąsias šių mineralinių medžiagų koncentracijas minkštintame arba demineralizuotame vandenyje;

- (8) Direktyvoje 98/83/EB labai ribotai atsižvelgta į prevencinį saugos planavimą ir rizika grindžiamus elementus. Pirmieji rizika grindžiamo požūrio elementai nustatyti jau 2015 m. Direktyva (ES) 2015/1787, kuria iš dalies keičiama Direktyva 98/83/EB siekiant leisti valstybėms narėms nukrypti nuo jų nustatytų monitoringo programų, su sąlyga, kad atliekami patikimi rizikos vertinimai, kurie gali būti grindžiami PSO geriamojo vandens kokybės gairėmis¹⁵. Tos gairės, kuriose išdėstytas vadinamasis Vandens saugos plano požūris, **be kita ko, taikomas mažoms bendruomenėms**,¹⁶ ir geriamojo vandens tiekimo saugumo standartas EN 15975-2 yra tarptautiniu lygmeniu pripažinti principai, kuriais grindžiamas žmonėms vartoti skirto vandens gamyba, paskirstymas, monitoringas ir parametrų analizė. Tie principai turėtų būti išlaikyti ir šioje direktyvoje. Siekiant užtikrinti, kad tie principai neapsiribotų tik monitoringo aspektais, taip pat siekiant laiką ir išteklius skirti svarbiai rizikai ir ekonomiškai efektyvioms į šaltinį orientuotoms priemonėms ir vengti analizės darbą ir pastangas švaistyti nereikšmingiems klausimams, tikslinga nustatyti išsamų rizika grindžiamą požūrį į **vandens saugą [...], kuris apimtų visą [...]** tiekimo grandinę – nuo **vandens baseino**, vandens gavybos [...], **ruošimo, saugojimo ir [...]** paskirstymo, **iki atitikties vietos**. Tą požūrį turėtų sudaryti trys komponentai: pirma, [...] su vandens gavybos [...] **vietoms skirtu (-ais) vandens baseinu (-ais)** susijusių pavojų vertinimas ([...] **vandens gavybos vietoms skirtu (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimas ir rizikos valdymas**) vadovaujantis PSO gairėmis ir Vandens saugos plano vadovu¹⁷; antra, galimybė vandens tiekėjui monitoringą pritaikyti atsižvelgiant į pagrindines rizikos rūšis **ir imtis būtinų priemonių siekiant valdyti tiekimo grandinėje nuo vandens gavybos, ruošimo, saugojimo ir paskirstymo nustatytą riziką** ([...] **vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas**), ir trečia, [...] galimos rizikos, kurią kelia pastatų vidaus vandentiekio sistemos (pvz., susijusios su legionelėmis ir švinu), vertinimas ([...] **pastatų vidaus vandentiekio sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas**). Tie vertinimai turėtų būti reguliariai peržiūrimi, *inter alia*, reaguojant į grėsmes, kylančias dėl su klimatu susijusių

¹⁵ *Guidelines for drinking water quality* (Geriamojo vandens kokybės gairės), ketvirtas leidimas, Pasaulio sveikatos organizacija, 2011 m., http://www.who.int/water_sanitation_health/publications/2011/dwq_guidelines/en/index.html.

¹⁶ http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0004/243787/Water-safety-plan-Eng.pdf; https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/75145/9789241548427_eng.pdf;jsessionid=2F74141084126319713559E5F4E854C2?sequence=1

¹⁷ *Water Safety Plan Manual: step-by-step risk management for drinking water suppliers* (Vandens saugos plano vadovas: išsamios rizikos valdymo gairės geriamojo vandens tiekėjams), Pasaulio sveikatos organizacija, 2009 m., http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/75141/1/9789241562638_eng.pdf.

ekstremalių oro sąlygų, žinomus žmogaus veiklos vandens gavybos vietoje pokyčius ar su šaltiniu susijusius incidentus. Taikant rizika grindžiamą požiūrį užtikrinamas nuolatinis kompetentingų institucijų ir vandens tiekėjų keitimasis informacija.

Siekdamos sumažinti galimą administracinę naštą vandens tiekėjams, kurie kasdien vidutiniškai tiekia 10–100 m³ vandens arba vandeniu aprūpina 50–500 žmonių, valstybėms narėms galėtų būti suteikta galimybė leisti šiems tiekėjams neatlikti vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo, su sąlyga, kad atliekamas reguliarus monitoringas pagal 11 straipsnį;

- (9) [...] **vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimas ir rizikos valdymas** turėtų būti orientuojami į siekį mažinti žmonėms vartoti skirto vandens gamybai reikalingą vandens ruošimo lygį, pvz., mažinant veiksnius, dėl kurių užteršiami vandens telkiniai, iš kurių išgaunamas žmonėms vartoti skirtas vanduo. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų [...] **apibūdinti vandens gavybos vietas (-ų) vandens baseiną (-us), nustatyti pavojus ir pavojingus įvykius, dėl kurių galėtų pablogėti vandens kokybė, [...] pvz.,** galimus taršos šaltinius, susijusius su tuo (tais) **vandens baseinu (-ais), [...] ir, kai tai būtina siekiant nustatyti pavojus, vykdyti teršalų, kuriuos jos laiko svarbiais (pvz., [...] nitrato, pesticidų ar vaistinių preparatų, nustatytų pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB ¹⁸) dėl jų natūralaus buvimo vandens gavybos vietoje (pvz., arseno) arba dėl vandens tiekėjų pateiktos informacijos (pvz., staigaus konkretaus parametro padidėjimo neapdorotame vandenyje), monitoringą. Remiantis vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimu, turėtų būti imtasi valdymo priemonių siekiant užkirsti kelią nustatytai rizikai arba ją kontroliuoti, kad būtų užtikrinta žmonėms vartoti skirto vandens kokybė. [...] Jei valstybė narė [...], remdamasi nustatytais pavojais ir pavojingais įvykiais, išsiaiškina, kad vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose) tam tikro parametro nėra (pavyzdžiui, dėl to, kad medžiagos niekada nepasitaiko gruntiniame vandenyje arba paviršiniame vandenyje), valstybė narė turėtų informuoti atitinkamus vandens tiekėjus ir gali leisti jiems sumažinti to parametro monitoringo vykdymo dažnumą arba išbraukti tą parametą iš parametrų, kurių monitoringas turi būti vykdomas, sąrašo neatliekant vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo;**

¹⁸ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

- (10) [...] [...] Direktyva 2000/60/EB iš valstybių narių reikalaujama nustatyti vandens telkinius, naudojamus žmonėms vartoti skirtam vandeniui išgauti, vykdyti jų monitoringą ir imtis būtinų priemonių, padedančių išvengti jų kokybės prastėjimo, kad ruošiant žmonėms vartoti tinkamą vandenį jį reikėtų mažiau valyti. Siekiant išvengti įpareigojimų dubliavimosi, valstybės narės **nustatydamos pavojus ir pavojingus įvykius [...], [...] turėtų [...] naudotis turimais monitoringo, vykdomo pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsnius [...] ar kitus atitinkamus Sąjungos teisės aktus, rezultatais [...], būdingais jų vandens baseinui (-ams). Vis dėlto tais atvejais, kai tokių monitoringo duomenų neturima, galėtų būti vykdomas atitinkamų parametrų, medžiagų ar teršalų monitoringas siekiant padėti apibūdinti vandens baseiną (-us) ir įvertinti galimą riziką. Toks monitoringas turėtų būti vykdomas atsižvelgiant į vietos aplinkybes ir taršos šaltinius;**

(11) parametrų verčių, kurios naudojamos žmonėms vartoti skirtu vandens kokybei įvertinti, būtina laikytis toje vietoje, kurioje žmonėms vartoti skirtas vanduo tiekiamas konkrečiam vartotojui. Tačiau žmonėms vartoti skirtu vandens kokybei įtakos gali turėti pastatų vidaus vandentiekio sistema. PSO pažymi, kad Sąjungoje iš visų vandeniui plintančių patogenų daugiausia sveikatos problemų kelia legionelės. Jos plinta per šilto vandens sistemas, o užsikrečiama jomis įkvepiant, pvz., prausiantis duše. Taigi jos akivaizdžiai susijusios su pastatų vidaus vandentiekio sistema. Kadangi vienašalis įpareigojimas dėl šio patogeno vykdyti visų privačių ar viešų patalpų monitoringą pareikalautų nepagrįstai didelių išlaidų, tinkamesnis šios problemos sprendimas būtų pastatų vidaus vandentiekio sistemos rizikos vertinimas. Be to, atliekant pastatų vidaus vandentiekio sistemos rizikos vertinimą reikėtų atsižvelgti į galimą riziką, kurią kelia su žmonėms vartoti skirtu vandeniui besiliečiantys produktai ir medžiagos. Todėl, vykdamas pastatų vidaus vandentiekio sistemos rizikos vertinimą, didžiausiais dėmesys, *inter alia*, turėtų būti teikiamas **valstybių narių nustatytų prioritetinių patalpų (pvz., ligoninių, sveikatos priežiūros įstaigų, vaikų priežiūros įstaigų, mokyklų, švietimo įstaigų, pastatų, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos, restoranų, barų, sporto ir prekybos centrų, bausmių atlikimo įstaigų ir stovyklaviečių) monitoringui, įvertinant riziką, kurią kelia pastatų vidaus vandentiekio sistema ir kuri yra susijusi su produktais ir medžiagomis [...]**¹⁹ [...]²⁰ [...]. Remdamosi to vertinimo rezultatais valstybės narės turėtų imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, *inter alia*, kad būtų įdiegtos PSO gairės²¹ atitinkančios tinkamos kontrolės ir valdymo priemonės (pvz., protrūkių atvejams) ir kad žmonių sveikatai pavojaus nekeltų į vandenį išsiskiriančios statybos produktų medžiagos; [...]

¹⁹ [...]

²⁰ [...]

²¹ *Legionella and the prevention of Legionellosis* („Legionelės ir legioneliozės prevencija“), Pasaulio sveikatos organizacija, 2007 m., http://www.who.int/water_sanitation_health/emerging/legionella.pdf

- (12) Direktyvos 98/83/EB nuostatomis dėl vandens ruošimo įrenginių ir medžiagų kokybės užtikrinimo nepavyko pašalinti kliūčių vidaus rinkai, susijusių su laisvu statybos produktų, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, judėjimu. Tebėra taikomos nacionalinės produktų tvirtinimo sistemos, kurių reikalavimai valstybėse narėse skiriasi. Dėl šios priežasties gamintojams sudėtinga ir brangu realizuoti savo produktus visoje Sąjungoje. Veiksmingai pašalinti technines kliūtis galima [...] **šioje direktyvoje** nustatant darniuosius **minimaliuosius reikalavimus, taikomus medžiagoms**, [...] kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu [...] [...] ²² [...] [...];

²² [...]

(12a) su žmonėms vartoti skirtu vandeniu besiliečiančių medžiagų pobūdis gali daryti poveikį tokio vandens kokybei, nes jos gali išskirti galimai pavojingų medžiagų, padidinti mikrobinę taršą [...] arba padaryti poveikį tokio vandens kvapui, spalvai ar skoniui. Vertinant Direktyvą 98/83/EB nustatyta, kad straipsniu dėl vandens ruošimo įrenginių ir medžiagų kokybės užtikrinimo suteikta per daug teisinio lankstumo, dėl kurio ES teritorijoje buvo nustatytos skirtingos nacionalinės medžiagų, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, patvirtinimo sistemos. Todėl reikia nustatyti konkretesnius minimaliuosius higienos reikalavimus medžiagoms, kurias numatoma naudoti žmonėms vartoti skirtu vandens gavybai, ruošimui arba paskirstymui naujuose įrenginiuose arba esamuose įrenginiuose, jei atliekami jų remonto darbai arba jie pertvarkomi, arba naujuose įrenginiuose siekiant užtikrinti, kad jie nekeltų tiesioginio ar netiesioginio pavojaus žmonių sveikatai, nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniui, nedidintų mikrobinės taršos vandenyje, ir į vandenį neišplautų teršalų viršijant vartojimo paskirčiai nustatytus lygius.

Šiuo tikslu šioje direktyvoje turėtų būti nustatyti minimalieji higienos reikalavimai medžiagoms, pradinėms [...] medžiagoms arba junginiams, nustatant vertinimo metodiką, Europos pozityviusius sąrašus, pradinių medžiagų ar junginių įtraukimo į pozityviusius sąrašus arba į tokius sąrašus įtrauktų medžiagų ar junginių peržiūros metodus ir (administracines) procedūras, taip pat galutinių medžiagų vertinimo metodiką [...].

Europos pozityvieji sąrašai yra pradinių medžiagų ar junginių sąrašai, sudaryti atsižvelgiant į medžiagų rūšį (organinės, cemento, metalo, emalio ir keramikos ar kitos neorganinės medžiagos); į šiuo sąrašus įtrauktas pradinės medžiagos ir junginius leidžiama naudoti medžiagų gamybai ir, kai tikslinga, juose nurodomos jų naudojimo sąlygos ir išsiskyrimo ribinės vertės. Norint pradinę medžiagą ar junginį įtraukti į pozityvųjį sąrašą, turi būti atliktas pačios pradinės medžiagos, atitinkamų priemonių ir numatomo naudojimo metu numatomos reakcijos bei skilimo produktų rizikos vertinimas. Rizikos vertinimas turėtų apimti galimą išsiskyrimą blogiausiomis numatomomis naudojimo sąlygomis ir toksiškumą. Remiantis rizikos vertinimu, leidime prireikus turi būti nurodytos pradinės medžiagos ar junginio specifikacijos, pradinės medžiagos naudojimo apribojimai, kiekybiniai apribojimai arba išsiskyrimo ribinės vertės, galimos priemonės ir reakcijos produktai arba sudedamosios dalys, kad būtų užtikrinta galutinės medžiagos arba gaminio sauga.

Pradinės medžiagos ir junginiai, naudojami medžiagoms ar gaminiams gaminti, gali turėti priemaišų, atsiradusių gamybos ar ekstrahavimo proceso metu. Šios priemaišos netyčia sumaišomos su kita nenumatyta medžiaga, susidariusia medžiagos gamybos arba naudojimo metu (toliau – netyčia patekusi medžiaga). Jei, atsižvelgiant į rizikos vertinimą, pradinės medžiagos priemaišos arba reakcijos produktai laikomi svarbiais, į juos turėtų būti atsižvelgiama ir prireikus jie turėtų būti įtraukiami į pradinės medžiagos specifikacijas.

Metalo medžiagas sudaro lydinio elementai ir priemaišos. Jos yra tvirtinamos į Europos pozityvųjį sąrašą įtraukiant išbandytus ir patvirtintus junginius. Junginiai apibūdinami atsižvelgiant į sudėtyje esančius lydinio elementus ir didžiausią priemaišų kiekį.

Siekdama palengvinti vienodą produktų atitikties šios direktyvos reikalavimams bandymų atlikimą, Komisija gali prašyti, kad Europos standartizacijos komitetas (CEN) parengtų darniuosius bandymų standartus ir produktų standartus. Atnaujindama Europos pozityviuosius sąrašus Komisija užtikrina šios direktyvos ir pagal ES produktus reglamentuojančius teisės aktus parengtų produktų standartų suderinamumą.

Į šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus turės būti atsižvelgta produktus reglamentuojančiuose teisės aktuose, kaip antai Reglamente (ES) Nr. 305/2011. Remiantis šiais reglamentuojančiais teisės aktais turi būti atliekamas eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas ir tikrinimas. Komisijos sprendimu 2002/359/EB reikalaujama nustatyti 1 + sistemą statybos produktams, kurie liečiasi su geriamuoju vandeniu. Ši atitikties atestavimo sistema taip pat turėtų būti taikoma kitiems produktams, kurie liečiasi su geriamuoju vandeniu.

Be to, ne vėliau kaip per [...] 9 metus po šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos šios sistemos veikimas turėtų būti peržiūrėtas siekiant įvertinti, ar visoje Sąjungoje užtikrinama žmonių sveikatos apsauga ir tinkamas medžiagų, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, vidaus rinkos veikimas. Taip pat turėtų būti įvertinta, ar reikia papildomų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl šio klausimo, ypač atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 ir Reglamento (ES) Nr. 305/2011 įvertinimo rezultatus;

(12a nauja) neapdoroto vandens ruošimui galėtų būti naudojamos vandens ruošimo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės siekiant paruošti žmonėms vartoti tinkamą vandenį. Vis dėlto vandens ruošimo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės gali kelti riziką geriamojo vandens saugai. Todėl geriamojo vandens ruošimo ir dezinfekavimo procedūromis turi būti užtikrinta, kad būtų naudojamos veiksmingos ir saugios vandens ruošimo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės, ir jos būtų tinkamai valdomos siekiant išvengti neigiamo poveikio vartotojų sveikatai. Šiuo atžvilgiu turi būti vertinamos vandens ruošimo cheminių medžiagų ir filtravimo priemonių charakteristikos, higienos reikalavimai bei grynumas ir jos turi būti naudojamos ne daugiau nei būtina, siekiant išvengti rizikos žmonių sveikatai. Vandens ruošimo cheminės medžiagos turi nedindinti mikrobinės taršos, išskyrus atvejus, kai tai yra numatyta (pvz., siekiant padidinti mikrobu denitrifikaciją). Valstybės narės turėtų garantuoti vandens ruošimo cheminių medžiagų ir filtravimo priemonių kokybės užtikrinimą nedarant poveikio Biocidų reglamentui (ES) Nr. 528/2011 ir taikant esamus EN standartus, jei tokių yra.

Ypač svarbu užtikrinti, kad kiekvienas rinkai pateiktas produktas, taip pat cheminių reagentų ir filtravimo medžiagų, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu, talpos būtų aiškiai įskaitomai ir neištrinamai paženklinėti, informuojant vartotojus, vandens tiekėjus, įrenginių montuotojus, valdžios institucijas ir reguliavimo įstaigas, kad naudojamas gaminys tinka liestis su geriamuoju vandeniu (laikantis susijusiame leidime nurodytų sąlygų);

- (12b) siekiant kuo labiau sumažinti galimą švino kiekio buvimą žmonėms vartoti skirtame vandenyje, pastatų vidaus vandentiekio sistemų iš švino pagaminti komponentai gali būti pakeisti, kai tai įmanoma ekonominiu ir techniniu požiūriu, ypač kai atliekami esamų įrenginių remonto arba pertvarkymo darbai. Šie komponentai galėtų būti pakeisti medžiagomis, kurios atitinka minimaliuosius reikalavimus, taikomus medžiagoms, kurios liečiasi su vandeniu, kaip nustatyta šioje direktyvoje. Siekdamas paspartinti šį procesą valstybės narės galėtų numatyti esamų pastatų vidaus vandentiekių sistemų iš švino pagamintų komponentų pakeitimo priemones arba imtis kitų tinkamų priemonių, skirtų informuotumui apie nustatytą riziką didinti;
- (13) kiekviena valstybė narė turėtų užtikrinti, kad būtų parengtos monitoringo programos, leidžiančios patikrinti, ar žmonėms vartoti skirtas vanduo atitinka šios direktyvos reikalavimus. Didžiąją dalį šios direktyvos taikymo tikslais numatyto monitoringo vykdo vandens tiekėjai. Vandens tiekėjams turėtų būti suteikta tam tikro lankstumo pasirinkti, kokių parametrų monitoringą vykdyti [...] **vandens tiekimo sistemos** rizikos vertinimo ir **rizikos valdymo** tikslais. Jei parametro neaptikta, vandens tiekėjai turėtų galėti sumažinti to parametro monitoringo dažnumą arba visai jo nebevykdyti. [...] **Vandens tiekimo sistemos** rizikos vertinimas turėtų būti taikomas daugumai parametrų. Tačiau parametrų, įtrauktų į pagrindinį sąrašą, monitoringas turėtų būti visuomet vykdomas tam tikru minimaliu dažnumu. Šioje direktyvoje pateikiamos nuostatos dėl monitoringo dažnumo yra daugiausia susijusios su atitikties patikromis ir tik kelios nuostatos yra susijusios su veiklos vertinimo tikslais vykdomu monitoringu. Vandens tiekėjai savo nuožiūra gali nuspręsti, kad veiklos vertinimo tikslais reikalingas papildomas monitoringas, kuris padėtų užtikrinti, kad vanduo būtų ruošiamas tinkamai. Šiuo tikslu vandens tiekėjai gali naudotis PSO gairėmis ir Vandens saugos plano vadovu;

- (14) rizika grindžiamą požiūrį [...] turėtų taikyti visi vandens tiekėjai, įskaitant smulkius vandens tiekėjus, nes Direktyvos 98/83/EB įvertinimas atskleidė, kad tie tiekėjai ją įgyvendino ne visiškai tinkamai – kartais dėl išlaidų, kurių reikalavo nebūtinų monitoringo operacijų. Taikant rizika grindžiamą požiūrį turėtų būti atsižvelgiama į saugumo klausimus;
- (15) tuo atveju, kai žmonėms vartoti skirtas vandens kokybė neatitinka šioje direktyvoje nustatytų standartų, atitinkamos valstybės narės turėtų nedelsdamos ištirti priežastis ir užtikrinti, kad būtų kuo greičiau imtasi būtinų vandens kokybės atkuriamųjų veiksmų. Tais atvejais, kai tiekiamas vanduo kelia galimą pavojų žmonių sveikatai, turėtų būti uždraustas tokio vandens tiekimas arba apribotas jo naudojimas. [...] Tais atvejais, kai būtina imtis žmonių vartoti skirtas vandens kokybės atkuriamųjų veiksmų, pagal Sutarties 191 straipsnio 2 dalį pirmiausia reikėtų imtis veiksmų, kuriais problema būtų šalinama ten, kur yra jos šaltinis;

(15a) [...] valstybėms narėms tam tikromis sąlygomis turėtų būti leista toliau taikyti nukrypti nuo šios direktyvos leidžiančias nuostatas ir šiuo atžvilgiu būtina sukurti tinkamą sistemą, kuri leistų taikyti šias nukrypti leidžiančias nuostatas, su sąlyga, kad jos nekels galimo pavojaus žmonių sveikatai, ir jei tam tikroje teritorijoje žmonėms vartoti skirtas vanduo negali būti tiekiamas jokiais kitais priimtinais būdais. Tačiau nukrypti leidžiančios nuostatos, valstybių narių suteikiamos pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnį ir toliau taikomos šios direktyvos įsigaliojimo dieną, turėtų [...] būti toliau taikomos iki nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo pabaigos [...] ir pagal šią direktyvą atnaujinamos tik tuo atveju, jei dar nebus suteikta antra nukrypti leidžianti nuostata;

- (16) [...] Komisija, 2014 m. reaguodama į Europos piliečių iniciatyvą *Right2Water*²³, paragino valstybes nares laikantis PSO rekomendacijų užtikrinti prieigą prie būtiniausio vandens tiekimo visiems piliečiams. Ji taip pat įsipareigojo, kad „*aplinkos politika (...) visiems gyventojams toliau (...) gerins prieigą prie saugaus geriamojo vandens*“²⁴. Tai atitinka JT šeštąją darnaus vystymosi tikslą ir su juo susijusią užduotį „*pasiekti, kad visiems būtų užtikrintos visuotinės ir lygiateisės galimybės gauti saugų ir įperkamą geriamąjį vandenį*“. Europos Parlamentas savo rezoliucijoje dėl Europos piliečių iniciatyvos „Right2Water“ tolesnių veiksmų²⁵ nurodė, kad „*valstybės narės turėtų skirti ypatingą dėmesį pažeidžiamų visuomenės grupių poreikiams*“²⁶[...] ²⁷[...];

²³ COM(2014) 177 final.

²⁴ COM(2014) 177 final, p. 12.

²⁵ Dok. P8_TA(2015)0294.

²⁶ Dok. P8_TA(2015)0294, 62 punktas.

²⁷ [...]

- (17) pati Sąjunga ir pačios valstybės narės, atsižvelgdamos į savo atitinkamą kompetenciją, įsipareigojo siekti darnaus vystymosi tikslų (DVT), kartu pripažindamos pagrindinę valstybių narių atsakomybę už tolesnę veiklą, susijusią su pažanga, padaryta siekiant DVT, ir jos peržiūrą nacionaliniu, regionų ir visuotiniu lygmenimis. Kai kurie iš DVT, įskaitant teisę į vandenį, nepatenka į Sąjungos aplinkos politikos ar Sąjungos socialinės politikos, kuri yra riboto ir papildomojo pobūdžio, sritį. Atsižvelgiant į Sąjungos kompetencijos ribas, vis dėlto tikslinga užtikrinti, kad valstybių narių nuolatinis įsipareigojimas užtikrinti teisę į vandenį atitiktų šią direktyvą, kartu laikantis subsidarumo principo.

Šiuo atžvilgiu valstybės narės šiuo metu deda dideles pastangas, kad būtų pagerinta prieiga prie žmonėms vartoti skirto vandens. Be to, Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) Vandenių konvencijos vandens ir sveikatos protokolu, kurio šalys yra daug valstybių narių, ir PSO Europos regiono biuras siekia [...] apsaugoti žmonių sveikatą vykdant geresnę vandentvarką ir mažinant su vandeniu susijusias ligas. Valstybės narės galėtų pasinaudoti pagal šį Protokolą parengtais rekomendaciniais dokumentais, kad įvertintų politikos pagrindus ²⁸ ir pradinę padėtį, susijusius su prieiga prie vandens ²⁹, ir apibrėžtų būtinus veiksmus ³⁰, kad visiems būtų pagerinta lygiateisė prieiga;

²⁸ https://www.unece.org/env/water/publications/ece_mp.wh_6.html

²⁹ https://www.unece.org/env/water/publications/ece_mp.wh_8.html

³⁰ <https://www.unece.org/environmental-policy/conventions/water/envwaterpublicationspub/brochuresabout-the-protocol-on-water-and-health/2016/guidance-note-on-the-development-of-action-plans-toensure-equitable-access-to-water-and-sanitation/doc.html>

(18) [...] ³¹[...] ³²[...] ³³[...] ³⁴[...]

³¹ [...]
³² [...]
³³ [...]
³⁴ [...]

(19) 7-oje aplinkosaugos veiksmų programoje iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“³⁵ reikalaujama, kad visuomenė turėtų galimybę nacionaliniu lygmeniu susipažinti su aiškia informacija apie aplinką. Direktyvoje 98/83/EB numatyta tik pasyvi prieiga prie informacijos, t. y. valstybėms narėms pakako užtikrinti, kad informacija būtų prieinama. Todėl tas nuostatas reikėtų pakeisti siekiant užtikrinti, kad naujausia informacija **apie vandens kokybę** būtų prieinama lengvai, pvz., svetainėse, kurių adresai būtų aktyviai platinami, **arba atitinkamai kitomis priemonėmis**. Naujausia informacija turėtų [...] apimti **bent tiekiamo vandens litro arba kubinio metro kainą ar sąnaudas, taip pat** monitoringo programų rezultatus, **taikomus vandens ruošimo ir dezinfekavimo būdus, informaciją apie žmonių sveikatai aktualių parametrų verčių viršijimą, atitinkamą informaciją apie vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą, patarimus, kaip sumažinti vandens suvartojimą ir išvengti stovinčio vandens keliamos rizikos sveikatai,** taip pat ir papildomą informaciją, kuri visuomenei galėtų būti naudinga, kaip antai informaciją apie rodiklius (geležies, kietumo, mineralinių medžiagų ir kt.), kurie dažnai daro įtaką vartotojų nuomonei apie vandentiekio vandenį. **Be to, reaguojant į vartotojų susidomėjimą vandens klausimais, jų prašymu jiems turėtų būti teikiami turimi istoriniai duomenys apie monitoringo rezultatus ir ruošimo būdus.** [...] Manoma, kad geresnės vartotojų žinios ir didesnis skaidrumas padės didinti piliečių pasitikėjimą jiems tiekiamu vandeniu. O tai savo ruožtu turėtų padėti didinti vandentiekio vandens vartojimą ir taip mažinti plastiko šiukšlių ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį – taigi teigiamai prisidėti prie klimato kaitos švelninimo ir visos aplinkos būklės gerinimo;

³⁵ 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1386/2013/ES dėl bendrosios Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programos iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“ (OL L 354, 2013 12 28, p. 171).

- (20) [...]
- (21) [...]

- (22) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB ³⁶ siekiama laikantis Orhuso konvencijos valstybėse narėse užtikrinti teisę susipažinti su informacija apie aplinką. Ji apima plataus pobūdžio įpareigojimus, susijusius tiek su informacijos apie aplinką teikimu to paprašius, tiek su aktyvia tokios informacijos sklaida. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB ³⁷ yra taip pat plataus pobūdžio, apimanti dalijimąsi erdvine informacija, įskaitant įvairių aplinkos aspektų duomenų rinkinius. Svarbu, kad su prieiga prie informacijos ir dalijimosi duomenimis tvarka susijusios šios direktyvos nuostatos papildytų minėtas direktyvas ir nesukurtų atskiro teisinio režimo. Todėl šios direktyvos nuostatos dėl visuomenės informavimo ir informacijos apie įgyvendinimo monitoringą turėtų nepažeisti direktyvų 2003/4/EB ir 2007/2/EB;
- (23) Direktyvoje 98/83/EB nėra nustatyta pranešimo įpareigojimų, taikomų smulkiems vandens tiekėjams. Siekiant tai ištaisyti ir patenkinti informacijos apie įgyvendinimą ir atitiktį poreikį turėtų būti nustatyta nauja sistema, pagal kurią valstybės narės būtų reikalaujamos rengti, nuolat atnaujinti ir teikti Komisijai ir Europos aplinkos agentūrai duomenų rinkinius, kuriuos sudarytų tik reikiami duomenys, pvz., apie parametrų verčių viršijimą ir tam tikro reikšmingumo incidentus. Tai turėtų užtikrinti, kad visiems subjektams tenkanti administracinės našta būtų kuo mažesnė. Siekdamos užtikrinti tinkamą infrastruktūrą, skirtą visuomenės galimybei susipažinti su informacija, pranešimų teikimui ir valdžios institucijų dalijimusi duomenimis, valstybės narės turėtų duomenų specifikacijas grįsti Direktyva 2007/2/EB ir jos įgyvendinimo aktais;

³⁶ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

³⁷ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

- (24) valstybės narės duomenis turi teikti ne tik atitiktis tikrinimo tikslais, bet ir tam, kad Komisija galėtų tikrinti ir vertinti, kaip sėkmingai teisės aktais siekiama juose nustatytų tikslų, kad tais rezultatais būtų galima remtis atliekant tų teisės aktų būsimus vertinimus pagal 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros ³⁸ 22 punktą. Šiomis aplinkybėmis reikalingi atitinkami duomenys, kurie padėtų geriau vertinti direktyvos veiksmingumą, efektyvumą, aktualumą ir ES pridėtinę vertę, todėl būtina užtikrinti tinkamus duomenų teikimo mechanizmus, kurie galėtų būti naudojami kaip rodikliai ateityje vertinant šią direktyvą;
- (25) laikydamosi Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 punkto Komisija turėtų šios direktyvos įvertinimą atlikti per tam tikrą laikotarpį nuo datos, iki kurios ji turi būti perkelta į nacionalinę teisę. Tas įvertinimas turėtų būti grindžiamas direktyvos įgyvendinimo metu sukaupta patirtimi ir surinktais duomenimis, taip pat atitinkamais moksliniais, analitiniais, epidemiologiniais duomenimis ir turimomis PSO rekomendacijomis;
- (26) šioje direktyvoje paisoma pagrindinių teisių ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Ypač ja siekiama propaguoti principus, susijusius su sveikatos priežiūra, galimybe gauti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, aplinkos apsauga ir vartotojų apsauga;

³⁸ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

(27) **šia direktyva siekiama apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką.** Kaip ne kartą yra nusprendęs Teisingumo Teismas, iš esmės atmesti galimybę suinteresuotiesiems subjektams remtis direktyva nustatyta pareiga būtų nesuderinama su privalomuoju poveikiu, kuris pagal Sutarties 288 straipsnio trečią pastraipą priskiriamas direktyvai. Šis teiginys visų pirma taikomas kalbant apie direktyvą, kurios tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą nuo žmonėms vartoti skirto vandens bet kokio užterštumo neigiamo poveikio; [...] ³⁹[...] ⁴⁰[...]

³⁹ [...]
⁴⁰ [...]

- (28) siekiant suderinti šią direktyvą su mokslo ir technikos pažanga arba nustatyti konkrečius monitoringo, vykdomo [...] **rizika grindžiamo požūrio dėl vandens saugos** tikslais, reikalavimus, pagal Sutarties 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai iš dalies pakeisti šios direktyvos [...] **III** priedą [...]. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose; Be to, priėmus Tarybos direktyvą 2013/51/Euratomas ⁴¹, Direktyvos 98/83/EB I priedo C dalies 10 pastaboje nustatytas įgaliojimas nustatyti radioaktyviųjų medžiagų monitoringo dažnumą ir metodus tapo nebeaktualus ir turėtų būti išbrauktas. Direktyvos 98/83/EB III priedo A dalies antroje pastraipoje nustatytas įgaliojimas dėl direktyvos keitimo nebėra reikalingas ir turėtų būti išbrauktas;
- (29) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai [...] patvirtinti valstybių narių teiktinos informacijos ir Europos aplinkos agentūros renkamos informacijos apie šios direktyvos įgyvendinimą formą ir pateikimo sąlygas, **taip pat nustatyti stebėjimo sąrašo mechanizmą**. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁴²;

⁴¹ 2013 m. spalio 22 d. Tarybos direktyva 2013/51/Euratomas, kuria nustatomi plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos reikalavimai, susiję su žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančiomis radioaktyviosiomis medžiagomis (OL L 296, 2013 11 7, p. 12).

⁴² 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

(30) nepažeisdamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/99/EB ⁴³ reikalavimų valstybės narės turėtų nustatyti už šios direktyvos nuostatų pažeidimus taikomų sankcijų taisykles ir užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos;

(30a) siekiant, kad vandens tiekėjai, prieš pradėdami taikyti vandens tiekimo rizikos vertinimą, turėtų išsamius duomenis, naujiems parametrams turėtų būti nustatytas 3 metų pereinamasis laikotarpis. Tai valstybėms narėms leistų per šiuos pirmuosius 3 metus nuo šios direktyvos taikymo pradžios dienos nustatyti pavojus ir pavojingus įvykius, tokiu būdu jau pateikiant duomenis vandens tiekėjams apie šiuos naujus parametrus, nereikalaujant, kad vandens tiekėjai vykdytų bereikalingą monitoringą, jei atliekant šį pirmąjį pavojų ir pavojingų įvykių nustatymą bus išsiaiškinta, kad kurio nors parametro monitoringo nereikia vykdyti. Vis dėlto per šiuos pirmuosius 3 metus vandens tiekėjai turėtų vykdyti vandens tiekimo rizikos vertinimą (arba naudotis esamais rizikos vertinimais, kurie jau buvo atlikti pagal Direktyvą (ES) 2015/1787) tų parametrų, kurie buvo įtraukti į Direktyvos 98/83/EB I priedą, atžvilgiu, jei įsigaliojus šiai direktyvai jau bus turima duomenų apie tuos parametrus;

(31) Direktyvoje 2013/51/Euratomas išdėstyta speciali žmonėms vartoti skirtame vandenyje esančių radioaktyviųjų medžiagų monitoringo tvarka. Todėl šioje direktyvoje radioaktyvumo parametrų verčių nustatyti nereikia;

(32) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. apsaugoti žmonių sveikatą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

⁴³ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008 12 6, p. 28).

- (33) pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios iš esmės skiriasi nuo ankstesnių direktyvų nuostatų. Pareiga perkelti nepakeistas nuostatas atsiranda pagal anksčiau priimtas direktyvas;
- (34) ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų, nurodytų V priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminais,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslas

1. Ši direktyva reglamentuoja žmonėms vartoti skirto vandens kokybę.
2. Šios direktyvos tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo bet kokio žmonėms vartoti skirto vandens užterštumo poveikio užtikrinant, kad tas vanduo būtų sveikas ir švarus.

2 straipsnis

Sąvokos

Šioje direktyvoje:

1. žmonėms vartoti skirtas vanduo:
 - a) bet koks gamtinis ar paruoštas vanduo, skirtas gerti, virti, ruošti [...] valgiui ar naudoti kitoms namų ūkio reikmėms tiek viešose, tiek privačiose patalpose, neatsižvelgiant į jo kilmę ir į tai, ar jis tiekiamas iš skirstomojo tinklo, talpyklų, [...] buteliais **ar kitomis talpomis, įskaitant šaltinio vandenį;**
 - b) **bet koks vanduo, vartojamas užsiimant maisto verslu, skirtu žmonėms vartoti skirtiems produktams ar medžiagoms gaminti, perdirbti, konservuoti arba tiekti rinkai, jei nacionalinės kompetentingos institucijos įsitikina, kad šio vandens kokybė negali pakenkti galutinio maisto produkto sveikumui;**

2. pastatų vidaus vandentiekio sistema – vamzdynas, įrenginiai ir įtaisai, sumontuoti tarp skirstomojo tinklo ir čiaupų, kuriuos paprastai naudoja žmonės tiek viešose, tiek privačiose patalpose, jei pagal atitinkamą nacionalinę teisę vandens tiekėjas nėra už šią įrangą atsakingas kaip vandens tiekėjas;
3. vandens tiekėjas – subjektas [...] tiekiantis [...] žmonėms vartoti skirtą vandenį;
4. _____ [...]
5. _____ [...]
6. labai stambus vandens tiekėjas – per dieną **vidutiniškai** tiekiantis ne mažiau kaip [...] **10 000** m³ vandens arba ne mažiau kaip 50 000 žmonių vandeniu aprūpinantis vandens tiekėjas;
7. prioritetinės patalpos – didelės patalpos, kuriomis naudojasi daug su vandeniu susijusių riziką galinčių patirti naudotojų, **visų pirma didelės viešojo naudojimo patalpos**, [...] kaip yra nustačiusios valstybės narės;
- [...]
8. **maisto verslas – maisto verslas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, 3 straipsnio 2 punkte;**

9. **maisto verslo operatorius – maisto verslo operatorius, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, 3 straipsnio 3 punkte;**
10. **pavojus – biologinė, cheminė, fizinė arba radiologinė medžiaga, esanti vandenyje, arba tokia vandens būklė, galintys kelti pavojų vandenį vartojančių žmonių sveikatai;**
11. **pavojingas įvykis – įvykis, kurio metu geriamojo vandens tiekimo sistemoje atsiranda pavojus arba kurio metu nepavyksta jo pašalinti;**
12. **rizika – pavojingo įvykio galimybės ir jo padarinių sunkumo derinys, jei pavojus atsiranda ir pavojingas įvykis kyla [...] geriamojo vandens tiekimo sistemoje.**

3 straipsnis

Išimtys

1. Ši direktyva netaikoma:
 - a) natūraliam mineraliniam vandeniui, kurį tokiu pripažino Direktyvoje 2009/54/EB nurodyta atsakinga institucija;
 - b) vandeniui, kuris yra vaistas, kaip apibrėžta Direktyvoje 2001/83/EB.
2. Valstybės narės gali netaikyti šios direktyvos nuostatų:
 - a) vandeniui, kurio vartojimo paskirtis, kaip įsitikina kompetentingos institucijos, yra išimtinai tokia, kad vandens kokybė neturi nei tiesioginės, nei netiesioginės įtakos atitinkamų vartotojų sveikatai;

- b) žmonėms vartoti skirtam vandeniui iš individualios vandens tiekimo sistemos, tiekiančios per dieną vidutiniškai mažiau kaip 10 m³ vandens arba vandenių aprūpinančios mažiau kaip 50 asmenų, jei vandens tiekimas nėra komercinės arba viešosios veiklos dalis.
3. Valstybės narės, kurios pasinaudoja šio straipsnio 2 dalies b punkte numatytais išimtimis, užtikrina, kad atitinkami gyventojai būtų informuojami apie tai ir apie visus veiksmus, kurių galima imtis apsaugant žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, susijusio su bet koku žmonėms vartoti skirtu vandens užterštumu. Be to, kai aišku, kad tokio vandens kokybė gali kelti galimą pavojų žmonių sveikatai, atitinkamiems gyventojams nedelsiant duodami reikiami patarimai.
4. Valstybės narės gali maisto verslo operatoriams netaikyti šios direktyvos nuostatų, kiek tai susiję su konkrečiais maisto verslo tikslams naudojamu vandeniu, jei nacionalinės kompetentingos institucijos įsitikina, kad tokio vandens kokybė negali turėti įtakos galutinių maisto produktų saugai ir jei šių operatorių vandens tiekimo sistemos tenkina atitinkamus įpareigojimus pagal procedūras dėl pavojų analizės procedūrų ir svarbiųjų valdymo taškų principų bei atkuriamųjų veiksmų pagal atitinkamus Sąjungos teisės aktus dėl maisto.
5. Vandens tiekėjams, kurie, vykdydami komercinę arba viešąją veiklą, per dieną vidutiniškai tiekia mažiau kaip 10 m³ vandens arba vandenių aprūpina mažiau kaip 50 žmonių, taikomi tik šios direktyvos 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12 ir 12a straipsniai, taip pat atitinkami priedai.

4 straipsnis

Bendrieji įsipareigojimai

1. Valstybės narės, nepažeisdamos savo įsipareigojimų pagal kitas Sąjungos nuostatas, imasi būtinų priemonių, užtikrinančių, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo būtų sveikas ir švarus. Taikant minimaliuosius šios direktyvos reikalavimus, sveikas ir švarus žmonėms vartoti skirtas vanduo yra tas, kuris atitinka visas šias sąlygas:
- a) jame nėra jokių mikroorganizmų, parazitų ir bet kokių medžiagų, kurių skaičius arba koncentracijos vertės kelia galimą pavojų žmonių sveikatai;

- b) jis atitinka I priedo A, [...] B ir D dalyse nustatytus minimaliuosius reikalavimus;
- c) valstybės narės ėmėsi visų kitų priemonių, būtinų siekiant įvykdyti šios direktyvos 5–12 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

I priedo A dalyje nustatyti minimalieji reikalavimai netaikomi į butelius supilstytam šaltinio vandeniui, kaip nurodyta Direktyvoje 2009/54/EB.

- 2. Valstybės narės užtikrina, kad dėl priemonių, kurių imamasi įgyvendinant šią direktyvą, jokiais aplinkybėmis nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nepablogėtų esama žmonėms vartoti skirtos vandens kokybė arba nepadidėtų vandens, iš kurio gaminamas žmonėms vartoti skirtas vanduo, tarša.

5 straipsnis

Kokybės standartai

- 1. Valstybės narės nustato I priedo A, B, C ir D dalyse nurodytų žmonėms vartoti skirtos vandens parametrų vertes, kurios negali būti mažiau griežtos nei tame priede nurodytos vertės.
- 2. **I priedo C dalyje nurodytų parametrų vertės nustatomos tik tam, kad būtų vykdomas monitoringas ir kad būtų įvykdyti 12 straipsnyje nustatyti įpareigojimai.**
- 3. Valstybė narė nustato papildomų parametrų, neįtrauktų į I priedą, vertes, jei to reikalaujama dėl žmonių sveikatos apsaugos jos nacionalinėje teritorijoje arba tos teritorijos dalyje. Nustatytosios vertės turi atitikti bent 4 straipsnio 1 dalies a punkto reikalavimus.

6 straipsnis
Atitikties vieta

1. Pagal 5 straipsnį [...] nustatytų parametrų verčių turi būti laikomasi:
 - a) kai vanduo tiekiamas iš skirstomojo tinklo – toje vietoje, kur vanduo pradeda bėgti iš patalpose arba objektuose esančių čiaupų, kuriuos paprastai naudoja žmonės;
 - b) kai vanduo tiekiamas iš talpyklos – toje vietoje, kur jis pradeda bėgti iš talpyklos;
 - c) kai vanduo, **įskaitant šaltinio vandenį, yra išpilstytas į butelius arba talpas** – toje vietoje, kur jis išpilstomas į butelius **ar talpas**;
 - d) **kai vanduo naudojamas maisto versle – toje vietoje, kurioje vanduo naudojamas verslui vykdyti.**
2. **Kalbant apie vandenį, kuriam taikomas 1 dalies a punktas, laikoma, kad valstybės narės įvykdė savo įsipareigojimus pagal šį straipsnį, 4 straipsnį ir 12 straipsnio 2 dalį, jeigu galima nustatyti, kad parametrų verčių, apibrėžtų pagal 5 straipsnį, nesilaikoma dėl pastatų vidaus vandentiekio sistemos arba jos techninės priežiūros, išskyrus prioritетines patalpas, kurioms taikomas 10 straipsnis [...].**
3. **Jeigu taikoma 2 dalis ir jei yra rizikos, kad vanduo, kuriam taikomas 1 dalies a punktas, galėtų neatitikti parametrų verčių, nustatytų pagal 5 straipsnį, valstybės narės vis tiek turi užtikrinti, kad:**
 - a) **būtų imtasi tinkamų priemonių parametrų verčių nesilaikymo rizikai sumažinti arba pašalinti, pvz., patarti turto savininkams, kokių atkuriamųjų veiksmų jie galėtų imtis, ir**

prireikus būtų imtasi kitų priemonių, pvz., tinkamų vandens ruošimo technologijų, kurios pakeistų vandens rūšį arba savybes prieš jį tiekiant, kad sumažėtų arba būtų pašalinta rizika, jog patiektas vanduo neatitiks nustatytų parametrų verčių,

ir

- b) atitinkami vartotojai būtų tinkamai informuoti apie visus galimus papildomus atkuriamuosius veiksmus, kurių jie turėtų imtis.

7 straipsnis

Rizika grindžiamas požiūris į vandens saugą

1. Valstybės narės užtikrina, kad žmonėms vartoti skirto vandens tiekimui, ruošimui ir paskirstymui būtų taikomas rizika grindžiamas požiūris, **apimantis visą vandens tiekimo grandinę – nuo vandens baseino, vandens gavybos, ruošimo, saugojimo ir paskirstymo, iki atitikties vietos, kaip nurodyta 6 straipsnyje.**

Rizika grindžiamas požiūris apima [...] šiuos aspektus:

- a) [...] žmonėms vartoti skirto vandens [...] gavybos **vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimą ir rizikos valdymą** pagal 8 straipsnį;
- b) [...] **vandens tiekimo sistemos, apimančios vandens gavybą, ruošimą, saugojimą ir paskirstymą iki tiekimo vietos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą**, kuriuos vykdo vandens tiekėjai [...] pagal 9 straipsnį [...];
- c) pastatų vidaus vandentiekio **sistemų [...]** **rizikos vertinimą** pagal 10 straipsnį.

2. **Pirmas vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimas ir rizikos valdymas** [...] turi būti atliekamas ne vėliau kaip [...] 6 metai nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos]. **Jie** [...] peržiūrimi [...] **ne ilgesniais kaip šešerių metų reguliariais intervalais** ir prireikus atnaujinami.
3. **Pirmą vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą** [...] vandens tiekėjai [...] turi atlikti [...] ne vėliau kaip [6 metai nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos]. [...] **Jie** peržiūrimi ne ilgesniais kaip šešerių metų reguliariais intervalais ir prireikus atnaujinami.
4. **Pirmas pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimas** [...] atliekamas ne vėliau kaip [...] 6 metai nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos]. Jie peržiūrimi kas [...] 6 metus ir prireikus atnaujinami.
5. **2, 3, 4 dalyse nustatyti terminai nekliudo valstybėms narėms užtikrinti, kad nustačius ir įvertinus riziką būtų kuo greičiau imtasi priemonių.**

8 straipsnis

Žmonėms vartoti skirto vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimas ir rizikos valdymas

[...]

1. Nedarant poveikio Direktyvos 2000/60/EB 6 ir 7 straipsniams, valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas [...] **vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimas ir rizikos valdymas**. [...] Jie turi apimti šiuos aspektus:

- a) vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) apibūdinimą, įskaitant:
- i) vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) nustatymą ir kartografavimą;
 - ii) pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalį nustatytų apsaugos zonų kartografavimą;
 - iii) visų vandens baseine (-uose) esančių vandens gavybos vietų geografinės nuorodas;
 - iv) vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose) atliekamų žemės naudojimo, nuotėkių ir vandeningųjų sluoksnių papildymo procesų aprašymą.

Tuo tikslu valstybės narės gali naudoti informaciją, surinktą pagal Direktyvos 2000/60/EB 5 ir 7 straipsnius;

[...]

[...]

- b)** pavojų ir pavojingų įvykių nustatymą ir rizikos, kurią jie gali kelti žmonėms vartoti skirto vandens kokybei, vertinimą, įskaitant jų galimus padarinius, dėl kurių gali pablogėti vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) vandens baseino (-ų) [...] vandens kokybė [...] tokiu mastu, kad tai gali kelti pavojų vandenį vartojančių žmonių sveikatai arba sukelti nepriimtina žmonėms vartoti skirto vandens kokybės suprastėjimą, atsižvelgiant į žmonėms vartoti skirto vandens gamybai [...] naudojamo valymo proceso lygį. Tuo tikslu valstybės narės gali naudoti pagal Direktyvos 2000/60/EB 5 straipsnį parengtą žmogaus veiklos poveikio apžvalgą ir pagal tos direktyvos II priedo 1.4, **1.5 ir 2.3–2.5** punktus surinktą informaciją apie reikšmingą poveikį;
- c** [...]) [...] kai manoma, kad to reikia siekiant nustatyti pavojus ir pavojingus įvykius, vykdomas atitinkamų vandens gavybos vietai (-oms) skirto (-ų) paviršinio vandens ir (arba) požeminio vandens vandens baseine (-uose) arba neapdorotame vandenyje [...] parametrų, medžiagų ar teršalų, parinktų iš toliau pateiktų sąrašų, monitoringas:
- i) šios direktyvos I priedo A ir B dalyse išvardytų arba **pagal 5 straipsnio 3 dalį nustatytų [...]** parametrų;

- ii) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/118/EB ⁴⁴ I priede išvardytų požeminio vandens teršalų ir teršalų bei taršos rodiklių, kurių ribines vertes pagal tos direktyvos II priedą nustatė valstybės narės;
- iii) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/105/EB ⁴⁵ I priede išvardytų prioritetinių medžiagų ir tam tikrų kitų teršalų;
- iv) **konkrečiam upės baseinui būdingų teršalų, kuriuos valstybės narės nustato pagal [...] Direktyvą 2000/60/EB;**
- [...]v) **kitų žmonėms vartoti skirto vandens [...] teršalų, kuriuos valstybės narės nustato remdamosi [...] pagal šio straipsnio 1 dalies b punktą surinkta informacija [...];**
- vi) **natūraliai pasitaikančių medžiagų, kurios patekusios į žmonėms vartoti skirtą vandenį gali kelti pavojų žmonių sveikatai;**

⁴⁴ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo (OL L 372, 2006 12 27, p. 19).

⁴⁵ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/105/EB dėl aplinkos kokybės standartų vandens politikos srityje, iš dalies keičianti ir panaikinanti Tarybos direktyvas 82/176/EEB, 83/513/EEB, 84/156/EEB, 84/491/EEB, 86/280/EEB ir iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB (OL L 348, 2008 12 24, p. 84).

vii) medžiagų ir junginių, įtrauktų į pagal šios direktyvos 11 straipsnio 7 dalį nustatytą stebėjimo sąrašą.

Parametrų monitoringui vykdyti valstybės narės iš i–[...]**vii** punktuose nurodytų sąrašų atsirenka medžiagas arba teršalus, kurie laikomi reikšmingais atsižvelgiant į pavojus, nustatytus pagal [...] **b** punktą, arba į vandens tiekėjų pagal 2 dalį pateiktą informaciją.

Monitoringo [...] tikslais valstybės narės gali naudotis **turimais** pagal [...] **Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsnius arba** kitus Sąjungos teisės aktus, susijusius su vandens gavybos vietai (-oms) skirtu (-ais) vandens baseinu (-ais), atlikto monitoringo rezultatais.

2. [...] Vandens tiekėjų, kurie **vykdo vandens gavybos vietai (-oms) skirtu (-u) vandens baseino (-ų) arba neapdoroto vandens** [...] monitoringą, reikalaujama informuoti kompetentingas institucijas apie parametrų, medžiagų arba teršalų, kurių monitoringas vykdomas, koncentracijos verčių kaitos tendencijas ir neįprastų koncentracijų verčių atvejus.
3. Valstybės narės **užtikrina, kad vandens tiekėjai ir kompetentingos institucijos turėtų prieigą prie 1 ir 2 dalyje nurodytos turimos informacijos, ir kad atitinkami** [...] vandens tiekėjai [...] **turėtų prieigą prie** pagal 1 dalies [...] **c punktą gautų** monitoringo [...] **rezultatų.** [...]

[...]

[...] **Remdamosi šia informacija valstybės narės gali** leisti vandens tiekėjams sumažinti tam tikrų parametrų monitoringo vykdymo dažnumą **arba išbraukti parametą iš parametrų, kurių monitoringą vandens tiekėjai turi vykdyti pagal 11 straipsnio 2 dalies a punktą, sąrašo, nereikalaudamos jų atlikti [...] vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo, su sąlyga, kad:**

- i) tai ne II priedo B dalies 1 punkte nurodyti pagrindiniai parametrai ir [...]
- ii) nėra jokio pagrįstai numatyti galimo veiksnio, kuris galėtų lemti vandens kokybės blogėjimą.

[...]

4. Remdamosi **pagal 1 dalį atlikto rizikos vertinimo rezultatais [...]** valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi **valdymo [...]** priemonių **siekiant užkirsti kelią nustatytai rizikai arba ją kontroliuoti, pavyzdžiui: [...]:**

- a) **nustatytos ir įgyvendintos prevencinės ar poveikio mažinimo priemonės vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose), kuriomis būtų papildytos pagal [...] Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies d punktą numatytos arba įgyvendintos priemonės, kai to reikia siekiant užtikrinti žmonėms vartoti skirto vandens kokybę. Kai tinkama, tos priemonės įtraukiamos į Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalyje nurodytas priemonių programas;**

- b) užtikrintas tinkamas paviršinio vandens ir (arba) požeminio vandens vandens gavvybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose) arba neapdorotame vandenyje parametrų, medžiagų ar teršalų, kurie patekę į žmonėms vartoti skirtą vandenį, gali kelti riziką žmonių sveikatai arba galėtų nulemti nepriimtina žmonių vartoti skirto vandens kokybės pablogėjimą ir į kuriuos nebuvo atsižvelgta vykdant monitoringą pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsnius, monitoringas. Kai tinkama, šis monitoringas įtraukiamas į Direktyvos 2000/60/EB 7 ir 8 straipsniuose nurodytas monitoringo programas; [...]:
- c) [...] įvertintas poreikis nustatyti arba pritaikyti požeminio vandens ir paviršinio vandens apsaugos zonas pagal Direktyvos 2000/60/EB 7 straipsnio 3 dalį arba kitas atitinkamas zonas.

[...]

9 straipsnis

Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas ir rizikos valdymas [...]

1. Valstybės narės užtikrina, kad vandens tiekėjas [...] atliktų vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad atliekant vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimus ir rizikos valdymą:

- a) būtų atsižvelgiama į pagal šios direktyvos 8 straipsnį atlikto rizikos vertinimo ir rizikos valdymo rezultatus;**
- b) būtų parengtas vandens tiekimo sistemos nuo vandens gavybos vietos, ruošimo, saugojimo ir paskirstymo iki vandens tiekimo vietos aprašymas, nustatyti vandens tiekimo sistemos pavojai ir pavojingi įvykiai ir įvertinta rizika, kurią jie gali kelti žmonėms vartoti skirto vandens kokybei.**
- c) būtų nustatytos ir įdiegtos vandens tiekimo grandinės sistemoje nustatytos rizikos, kuri gali kenkti žmonėms vartoti skirto vandens kokybei, prevencijos ir poveikio mažinimo kontrolės priemonės;**
- d) būtų nustatytos ir įdiegtos vandens tiekimo sistemos kontrolės priemonės, kuriomis būtų papildytos priemonės, kurių imtasi arba numatyta imtis pagal šios direktyvos 8 straipsnio 4 dalį arba pagal Direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalį, siekiant sumažinti rizikos vandens gavybos vietai (-oms) skirtame (-uose) vandens baseine (-uose), kuri gali kenkti žmonėms vartoti skirto vandens kokybei, poveikį;**
- e) būtų parengta pagal vandens tiekimo pobūdį pritaikyta veiklos monitoringo programa pagal 11 straipsnį;**

- f) būtų užtikrinta, kad tais atvejais, kai ruošiant ar paskirstant žmonėms vartoti skirtą vandenį atliekamas dezinfekavimas, atliekamo dezinfekavimo veiksmingumas būtų patvirtintas, užterštumas dezinfekavimo šalutiniais produktais būtų kuo mažesnis, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, užterštumas vandens ruošimo cheminėmis medžiagomis būtų kuo mažesnis, o vandenyje liekančios medžiagos nekeltų pavojaus 4 straipsnyje išdėstytų bendrųjų įsipareigojimų įvykdymui;
- g) būtų patikrinta, ar vandens tiekimo grandinėje naudojamos medžiagos, vandens ruošimo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, atitinka 10a ir 10b straipsniuose nurodytus reikalavimus.

3. [...]Remdamosi vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo rezultatais, valstybės narės:

- a) leidžia [...] iš parametrų, kurių monitoringą reikia vykdyti, sąrašo išbraukti parametras arba pritaikyti monitoringo vykdymo dažnumą šiais atvejais:
 - i. remiantis tuo, ar parametras pasitaiko neapdorotame vandenyje, ir laikantis vandens gavybos vietai (-oms) skirtas (-u) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimo, kaip išdėstyta 8 straipsnio 3 dalyje;
 - ii. kai parametras gali atsirasti naudojant tam tikrą vandens ruošimo technologiją arba dezinfekavimo metodą, ir tos technologijos ar metodo vandens tiekėjas nenaudoja, arba
 - iii. remiantis II priedo C dalyje išdėstytomis specifikacijomis;

- b) užtikrina, kad būtų išplėstas žmonėms vartoti skirto vandens parametru, kurių monitoringą pagal 11 straipsnį reikia vykdyti, sąrašas arba padidintas monitoringo vykdymo dažnumas, remiantis II priedo C dalyje išdėstytomis specifikacijomis.

Atliekant vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą turi būti vertinami I priedo A[...], B ir C dalyse išvardyti parametrai, kurie nėra pagrindiniai parametrai pagal II priedo B dalį, pagal 5 straipsnio 3 dalį nustatyti parametrai, medžiagos ar junginiai, įtraukti į stebėjimo sąrašą, sudarytą pagal 11 straipsnio 7 dalį[...]

[...]

[...]

4. [...] Valstybės narės užtikrina, kad vandens tiekėjai atliktų vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis.
5. Valstybės narės gali vandens tiekėjus, per dieną tiekiančius vidutiniškai 10–100 m³ vandens arba vandeniu aprūpinančius 50–100 žmonių, atleisti nuo reikalavimo vykdyti vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą ir rizikos valdymą. Tokios išimties atveju tie vandens tiekėjai turi atlikti reguliary monitoringą pagal 11 straipsnį.

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas [...] pastatų vidaus vandentiekio **sistemų rizikos vertinimas**, apimantis šiuos veiksmus:
 - a) [...] atliekama [...] su pastatų vidaus vandentiekio sistemomis ir jose naudojamais produktais ir medžiagomis susijusios galimos rizikos **bendra analizė** ir patikrinama, ar tie produktai bei medžiagos daro poveikį vandens kokybei toje vietoje, kur jis bėga iš čiaupų, kuriuos paprastai naudoja žmonės, [...] jei vanduo tiekiamas visuomenei prioritetinėse patalpose;
 - b) [...] **prioritetinėse** patalpose, kuriose galimas pavojus žmonių sveikatai laikomas didžiausiu, [...] vykdomas I priedo **D** dalyje išvardytų parametų **priežiūros** monitoringas. Monitoringui aktualūs parametrai ir **prioritetinės** patalpos atrenkami remiantis pagal a punktą atliekamos [...] **bendros analizės rezultatais**.

Pirmoje pastraipoje nurodytam [...] **priežiūros** monitoringui vykdyti valstybės narės gali nustatyti prioritetinėms patalpoms skirtą monitoringo strategiją.

Šios dalies tikslais valstybės narės į rizikos vertinimą gali įtraukti kitas patalpas, kurių vidaus vandentiekio sistemos galėtų kelti riziką žmonių sveikatai.

[...]

2. Jei valstybės narės remdamosi pagal 1 dalies a punktą atliktos [...] **analizės rezultatais** [...] **padaro išvadą**, kad pastatų vidaus vandentiekio sistemos [...] arba su jomis [...] susiję produktai ar medžiagos kelia riziką žmonių sveikatai, arba jei pagal 1 dalies b punktą atlikto monitoringo rezultatai rodo, kad nesilaikoma nuo I priedo [...] **D** dalyje nurodytų parametrų verčių, [...] **jos apsvarsto galimybę imtis toliau nurodytų priemonių:**
- a) imasi tinkamų priemonių siekdamas pašalinti arba sumažinti I priedo [...] **D** dalyje nustatytų parametrų verčių nesilaikymo riziką;
 - b) imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad iš žmonėms vartoti skirtam vandeniui ruošti ar skirstyti naudojamų statybos produktų išsiskiriančios medžiagos ar cheminiai produktai nekeltų nei tiesioginio, nei netiesioginio pavojaus žmonių sveikatai;
 - c) [...]
 - d) tinkamai informuoja ir konsultuoja vartotojus apie vandens vartojimo ir naudojimo sąlygas ir apie galimus veiksmus, padedančius išvengti rizikos pasikartojimo;
 - e) [...] **skatina rengti** vandentiekininkų ir kitų su pastatų vidaus vandentiekio sistemomis dirbančių ir statybos produktus montuojančių specialistų mokymus;
 - f) užtikrina, kad būtų įdiegtos veiksmingos legionelių kontrolės ir valdymo priemonės, padedančios užkirsti kelią galimiems ligos protrūkiams ir juos likviduoti;
 - g) **kuo greičiau nustato priemones, skirtas nustatytai dėl švino vartotojams kylančiai rizikai pašalinti, pavyzdžiui, į informuotumo didinimo priemones ir, jeigu įmanoma ekonominiu ir techniniu požiūriu, [...] esamų pastatų vidaus vandentiekio sistemų iš švino pagamintų komponentų pakeitimo priemones.**

10a straipsnis

Minimalieji reikalavimai medžiagoms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu

1. 4 straipsnio tikslais valstybės narės užtikrina, kad medžiagos, kurias numatoma naudoti naujuose įrenginiuose, arba [...] jei atliekami esamų žmonėms vartoti skirto vandens gavybos, ruošimo ar paskirstymo įrenginių remonto ar pertvarkymo darbai, ir kurios liečiasi su tokiu vandeniu:
 - a) nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nekenktų žmonių sveikatos apsaugai, kaip numatyta šia direktyva;
 - b) nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniui;
 - c) nedidintų vandens mikrobinės taršos;
 - d) neišplautų į vandenį teršalų viršijant konkrečiai vartojimo paskirčiai nustatytus lygius.
2. Siekiant užtikrinti vienodą 1 dalies taikymą, priimami įgyvendinimo aktai dėl konkrečių minimaliųjų higienos reikalavimų medžiagoms, kuriais nustatoma:
 - a) pradinių medžiagų ar junginių, kurie turi būti įtraukti į Europos pozityviuosius sąrašus, įskaitant chemines medžiagas ar medžiagas, susijusias su konkrečiomis išsiskyrimo ribinėmis vertėmis ir mokslinėmis išankstinėmis sąlygomis [...], bandymo ir patvirtinimo bendra metodika;
 - b) kiekvienos medžiagų rūšies (organinės, cemento, metalo, emalio ir keramikos ar kitų neorganinių medžiagų) Europos pozityvieji pradinių medžiagų ar junginių sąrašai; šias medžiagas ir junginius leidžiama naudoti medžiagų gamybai, kai tikslinga, juose nurodomos jų naudojimo sąlygos ir išsiskyrimo ribinės vertės, nustatytos remiantis pagal a punktą patvirtinta metodika;

- c) galutinių medžiagų [...], pagamintų iš pradinių medžiagų ar junginių, įtrauktų į Europos pozityvius sąrašus, bandymo ir patvirtinimo procedūros ir metodai, įskaitant:
- i) atitinkamų medžiagų ir kitų parametrų (pavyzdžiui, drumstumo, skonio, kvapo, spalvos, bendrosios organinės anglies, neįtariamų medžiagų išleidimo ir mikrobinės taršos didėjimo), kurie turi būti bandomi išsiskiriančiame vandenyje, nustatymą;
 - ii) poveikio vandens kokybei bandymų metodus, atsižvelgiant į visus atitinkamus EN standartus;
 - iii) bandymų rezultatų tinkamumo (netinkamumo) nustatymo kriterijus, kuriais atsižvelgiama, *inter alia*, į vandentiekio vandenyje išsiskiriančių medžiagų išsiskyrimo lygių perskaičiavimo kriterijus, taikymo ar naudojimo sąlygas, kai tinkama.

3. 2 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 20 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, remiantis VII priede išdėstytais principais. Jie priimami laikantis toliau išdėstyto tvarkaraščio ir [...] į juos įtraukiamos pereinamojo laikotarpio nuostatos:
- a) 2 dalies a ir c punktuose nurodyta bendra metodika ir procedūros bei metodai – ne vėliau kaip per 3 metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo;
 - b) 2 dalies b punkte nurodyti Europos pozityvieji sąrašai tvirtinami remiantis 2 dalies a punkte nurodyta metodika ne vėliau kaip per 4 metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo.
4. Pirmieji Europos pozityvieji medžiagų sąrašai grindžiami, be kita ko, esamais nacionaliniais pozityviaisiais pradinių medžiagų sąrašais ir rizikos vertinimais, kuriuos atlikus buvo parengti tokie nacionaliniai sąrašai. Šiuo tikslu valstybės narės praneša Komisijai apie visus esamus nacionalinius pozityvius sąrašus ir turimą (-us) vertinimo dokumentą (-us). Komisija reguliariai peržiūri ir atnaujina Europos pozityvius pradinių medžiagų sąrašus atsižvelgdama į naujausius mokslo ir technologijų pokyčius.

5. Komisija pagal 20 straipsnyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma ekonominės veiklos vykdytojų ar atitinkamų institucijų prašymų įtraukti ar išbraukti pradinės medžiagas ar junginius iš Europos pozityviųjų sąrašų nagrinėjimo procedūra. Šiuos prašymus valstybės narės pateikia Komisijai. Pagal tą procedūrą užtikrinama, kad prie prašymų būtų pridėti rizikos vertinimai, ir kad ekonominės veiklos vykdytojai valdžios institucijoms konkrečiu formatu pateiktų rizikos vertinimui reikalingą informaciją.
6. Valstybės narės laikosi nuomonės, kad galutinės medžiagos [...], patvirtintos pagal 2 ir 9 dalyse išdėstytus konkrečius reikalavimus, atitinka 1 dalyje išdėstytus reikalavimus. Tai neužkerta kelio valstybėms narėms konkrečiais arba deramai pagrįstais atvejais pagal SESV 193 straipsnį patvirtinti griežtesnes apsaugos priemonės dėl medžiagu naudojimo. Apie tokias priemones pranešama Komisijai.
7. [...] Kol bus priimtos [...] 2 dalyje nurodytos taisyklės, valstybės narės turi teisę toliau taikyti arba patvirtinti nacionalines priemones dėl konkrečių minimaliųjų higienos reikalavimų, taikomų pradinėms medžiagoms arba 1 dalyje nurodytoms medžiagoms, jeigu jos laikosi Sutartyje nustatytų taisyklių.
8. Produktai, kurie liečiasi su geriamuoju vandeniu pagal Reglamento (ES) Nr. 305/2011 3 straipsnį ir I priedo 3 dalies e punktą ir kitus su produktais susijusius ES teisės aktus, taip pat nesuderinti produktai turi atitikti šios direktyvos reikalavimus. Komisija gali paprašyti vienos ar kelių Europos standartizacijos organizacijų parengti vienodo galutinių produktų atitikties reikalavimams bandymų atlikimo Europos standartą, siekiant palengvinti šio straipsnio laikymąsi, pagal Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 10 straipsnį.

9. Jei Sąjungos teisės aktais nėra išsamiai suderintos taisyklės, susijusios su produktais, kuriuose yra 1 dalyje nurodytų medžiagų, valstybės narės gali taikyti su šiais produktais susijusias nacionalines priemones, kad būtų tenkinami 4 ir 10a straipsnių reikalavimai.
10. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomos suderintos aiškaus, įskaitomo ir neištrinamo produkto, kurie liečiasi su geriamuoju vandeniu, ženklinimo specifikacijos, kuriomis galima naudotis siekiant įrodyti, jog laikomasi šio straipsnio.
11. Komisija ne vėliau kaip per [...] 9 metus nuo šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę dienos, remdamasi visų pirma taikant Reglamentą (EB) Nr. 1935/2004 ir Reglamentą (ES) Nr. 305/2011 įgyta patirtimi, peržiūri šiame straipsnyje nustatytos sistemos veikimą ir Europos Parlamentui bei Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertina, ar:
- a) visoje Sąjungoje tinkamai užtikrinama žmonių sveikatos apsauga;
 - b) užtikrinamas tinkamas medžiagų, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, vidaus rinkos veikimas;
 - c) reikia pateikti papildomų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl šio klausimo.
12. Šio straipsnio reikalavimų įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu tikslu atitinkamai taikoma 4 straipsnio 2 dalis.
13. Šiame straipsnyje:
- pradinė medžiaga – tyčia įmaišyta medžiaga, skirta organinių medžiagų arba cemento medžiagų priedų gamybai;
- sudėtis – metalo, emalio ir keramikos ar kitos neorganinės medžiagos cheminė sudėtis.

10b straipsnis [...]

***Minimalieji reikalavimai vandens ruošimo cheminėms medžiagoms ir filtravimo priemonėms,
kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu***

- 1. 4 straipsnio tikslais valstybės narės užtikrina, kad vandens ruošimo cheminės medžiagos ir filtravimo priemonės, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu:**
 - a) nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nekenktų žmonių sveikatos apsaugai, kaip numatyta šia direktyva;**
 - b) nedarytų neigiamo poveikio vandens spalvai, kvapui ar skoniui;**
 - c) netyčia nepadidintų vandens mikrobinės taršos;**
 - d) neužterštų vandens viršijant konkrečiai vartojimo paskirčiai nustatytus lygius.**
- 2. Šio straipsnio reikalavimų įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu tikslu atitinkamai taikoma 4 straipsnio 2 dalis.**
- 3. Pagal 1 dalį ir nedarant poveikio Reglamentui (ES) Nr. 528/2012 ir atitinkamiems galiojantiems EN standartams dėl konkrečių vandens ruošimo cheminių medžiagų ar filtravimo priemonių, valstybės narės užtikrina, kad būtų patikrintos ir garantuotos vandens ruošimo cheminių medžiagų ar filtravimo priemonių charakteristikos ir grynumas.**

11 straipsnis

Monitoringas

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų nuolat vykdomas žmonėms vartoti skirto vandens kokybės monitoringas **pagal šį straipsnį ir II priedo A ir B dalis**, siekiant patikrinti, ar vartotojams tiekiamas vanduo atitinka šios direktyvos reikalavimus, ypač parametrų vertes, nustatytas pagal 5 straipsnį. Mėginiai imami taip, kad juose atspindėtų viso per metus vartotojų suvartoto vandens kokybę.

[...]

2. Tam, kad būtų vykdomi įpareigojimai pagal šio straipsnio 1 dalį, visų rūšių vandeniui, skirtam žmonėms vartoti, pagal II priedo A dalį parengiamos tinkamos monitoringo programos. Tos monitoringo programos **pritaikomos pagal tiekimo pobūdį, atsižvelgiant į vandens gavybos vietai (-oms) skirtą (-ų) vandens baseino (-ų), ir vandens tiekimo sistemų rizikos vertinimo rezultatus, ir jassudaro šie elementai:**
 - a) I priedo A, [...] B[...] **ir C** dalyse išvardytų parametrų, taip pat pagal 5 straipsnio [...] **3 dalį**, pagal II priedą ir, jei atliekamas **vandens tiekimo sistemos** rizikos vertinimas, pagal 9 straipsnį ir **II priedo C dalį** nustatytų parametrų monitoringas, **nebent valstybė narė nuspręstų, kad vieną iš šių parametrų būtų galima išbraukti iš parametrų, kurių monitoringas turi būti vykdomas, sąrašo pagal 8 straipsnio 3 dalį;**
 - b) I priedo **D** [...] dalyje išvardytų parametrų **priežiūros** monitoringas, vykdomas pastatų vidaus vandentiekio **sistemų** [...] **rizikos vertinimo** tikslais, kaip numatyta 10 straipsnio 1 dalies b punkte;

- c) **medžiagų ir junginių, įtrauktų į pagal šios direktyvos 11 straipsnio 7 dalį nustatytą stebėjimo sąrašą, monitoringas siekiant nustatyti jų galimą buvimą neapdorotame vandenyje, kaip numatyta 8 straipsnio 1 dalies c punkte;**
 - d) **monitoringas, vykdomas pavojų ir pavojingų įvykių [...] nustatymo tikslais, kaip numatyta 8 straipsnio 1 dalies c [...] punkte;**
 - e) **veiklos monitoringas, [...] vykdomas pagal II priedo A dalies 3 punktą..**
3. Mėginių ėmimo vietas nustato kompetentingos institucijos ir tos vietos turi atitikti II priedo D dalyje nurodytus atitinkamus reikalavimus.
4. Valstybės narės laikosi III priede nurodytų parametrų analizės specifikacijų remdamosi šiais principais:
- a) gali būti naudojami kiti nei III priedo A dalyje nurodyti analizės metodai, jeigu galima įrodyti, kad gauti rezultatai yra ne mažiau patikimi kaip rezultatai, kurie gaunami taikant nurodytus metodus, pateikiant Komisijai visą reikalingą informaciją apie tuos metodus ir jų lygiavertiškumą;
 - b) III priedo B dalyje nurodytų parametrų atveju gali būti taikomas bet koks analizės metodas, jei jis atitinka toje dalyje nustatytus reikalavimus.
5. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienu konkrečiu atveju būtų vykdomas tų medžiagų ir mikroorganizmų, kurių atveju pagal 5 straipsnį nebuvo nustatyta jokia parametrų vertė, papildomas monitoringas, jeigu yra pagrindo įtarti, jog esami jų kiekiai arba skaičius gali kelti pavojų žmonių sveikatai.

6. Per 3 metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos Komisija parengia technines gaires dėl analizės metodų, įskaitant aptikimo ribines vertes ir parametrų vertes bei mėginių ėmimo dažnumą III priedo B dalies 3 punkte nurodytų medžiagų monitoringo tikslu.
7. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatytas ir atnaujinamas medžiagų ar junginių, kurie patekę į žmonėms vartoti skirtą vandenį galėtų kelti pavojų sveikatai, stebėjimo sąrašą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 20 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Stebėjimo sąraše nurodomi kiekvienos medžiagos ar junginio galimi analizės metodai, dėl kurių nepatiriama pernelyg didelių išlaidų. Į stebėjimo sąrašą įtrauktinos medžiagos ar junginiai atrenkami iš tų medžiagų ar junginių, kurie, remiantis turima informacija, patekę į žmonėms vartoti skirtą vandenį, gali kelti didelę riziką žmonių sveikatai.

Į stebėjimo sąrašą įtraukiamas beta-estradiolis (50-28-2), bisfenolis A ir nonifenolis remiantis endokrininę sistemą ardančiomis jų savybėmis ir jų keliama rizika žmonių sveikatai.

Valstybės narės įdiegia monitoringo reikalavimus į stebėjimo sąrašą įtrauktų medžiagų ar junginių galimo buvimo žmonėms vartoti skirtame vandens gavybos vietoms skirtame (-uose) vandens baseine (-uose), atžvilgiu, kaip nurodyta šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalies c punkte. Šiuo tikslu valstybės narės gali naudotis pagal Direktyvos 2013/39/ES 8b straipsnį, Direktyvą 2008/105/EB, Direktyvą 2000/60/EB ar kitus Sąjungos teisės aktus surinktais monitoringo duomenimis, kad būtų išvengta monitoringo reikalavimų dubliavimosi. Analizės rezultatai turėtų būti pateikti Komisijai.

12 straipsnis

Atkuriamieji veiksmai ir vartojimo apribojimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad bet koks parametrų verčių, nustatytų pagal 5 straipsnį, nesilaikymas būtų nedelsiant ištirtas, kad būtų nustatyta jo priežastis.
2. Jeigu, nepaisant to, kad buvo imtasi priemonių įpareigojimams pagal 4 straipsnio 1 dalį vykdyti, žmonėms vartoti skirtas vanduo neatitinka parametrų verčių, nustatytų pagal 5 straipsnį, atitinkama valstybė narė, **laikydamosi 6 straipsnio 2 dalies**, užtikrina, kad būtų kuo greičiau imtasi būtinų vandens kokybės atkuriamųjų veiksmų, bei teikia pirmenybę minėtų veiksmų priverstiniam vykdymui, *inter alia*, atsižvelgdama į tai, kiek buvo viršytos atitinkamos parametrų vertės, ir į [...] **susijusį** galimą pavojų žmonių sveikatai.

Jei nukrypstama nuo I priedo **D** [...] dalyje nustatytų parametrų verčių, atkuriamieji veiksmai turi apimti 10 straipsnio 2 dalies a–[...]g punktuose išdėstytas [...] **atitinkamas** priemones.

3. Neatsižvelgdamos į tai, ar buvo nukrypta nuo parametrų verčių, valstybės narės užtikrina, kad būtų uždrausta tiekti bet kokią žmonėms vartoti skirtą vandenį, kuris gali kelti pavojų žmonių sveikatai, arba kad būtų apribotas jo vartojimas ir kad būtų imtasi visų kitų atkuriamųjų veiksmų, būtinų žmonių sveikatai apsaugoti.

[...]

4. **Jei manoma, kad** [...] 2 ir 3 dalyse aprašyti atvejai **yra aktualūs žmonių sveikatai**, valstybės narės kuo skubiau imasi visų šių priemonių:
 - a) visiems susijusiems vartotojams praneša apie galimą pavojų žmonių sveikatai ir jo priežastį, apie parametro vertės viršijimą ir vykdomus atkuriamuosius veiksmus, įskaitant draudimą, ribojimą ar kitus veiksmus;

- b) vartotojams teikia ir reguliariai atnaujina reikiamus patarimus apie vandens vartojimo ir naudojimo sąlygas, visų pirma atsižvelgdamos į [...] **gyventojų grupes, galinčias patirti didesnę su vandeniu susijusią riziką;**
 - c) kai tik nustatoma, kad nebeliko galimo pavojaus žmonių sveikatai, apie tai informuoja vartotojus ir praneša jiems, kad paslauga vėl teikiama įprastai.
5. Kompetentingos institucijos arba kitos atitinkamos įstaigos nusprendžia, kokių veiksmų turi būti imamasi pagal 3 dalį, atsižvelgdamos į tai, kokią riziką žmonių sveikatai sukeltų tiekimo pertrūkiai arba žmonėms vartoti skirto vandens naudojimo apribojimas.
6. Tais atvejais, kai nesilaikoma I priedo C dalyje nurodytų parametrų verčių arba specifikacijų, valstybės narės apsvarsto, ar šis neatitikimas nekelia kokios nors rizikos žmonių sveikatai. Jos imasi vandens kokybės atkuriamųjų veiksmų, jei to reikia žmonių sveikatai apsaugoti.
7. Jei valstybės narės mano, kad parametrų verčių nesulaikymas yra nereikšmingas, jos neprivalo imtis 4 dalyje nustatytų priemonių.

12a straipsnis[...]

Nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis valstybės narės gali numatyti nukrypti nuo I priedo B dalyje išdėstytų arba pagal 5 straipsnio 3 dalį nustatytų parametrų verčių leidžiančias nuostatas iki maksimalios valstybių narių nustatytinos vertės, su sąlyga, kad jokia nukrypti leidžiančia nuostata nekels galimo pavojaus žmonių sveikatai ir jei tam tikroje teritorijoje žmonėms vartoti skirtas vanduo negali būti tiekiamas jokiais kitais priimtinais būdais.

Nukrypti leidžianti nuostata taikoma kuo trumpesnę laiką, ne ilgiau kaip trejus metus, kuriems baigiantis atliekama peržiūra ir nustatoma, ar padaryta pakankama pažanga.

Išskirtinėmis aplinkybėmis valstybės narės gali leisti taikyti antrą nukrypti leidžiančią nuostatą ne ilgiau kaip trejus metus.

2. Leidžiant taikyti [...] bet kurią nukrypti leidžiančią nuostatą pagal 1 dalį turi būti nurodyta:

- a) nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo motyvai;**
- b) konkretus parametras, atitinkami ankstesnio monitoringo rezultatai ir pagal nukrypti leidžiančią nuostatą leistina didžiausia vertė;**
- c) geografinė teritorija, kasdien tiekiamo vandens kiekis, susiję gyventojai ir poveikio kuriam nors maisto verslo operatoriui tikimybė;**
- d) tinkamas monitoringo planas, kai reikia, numatant dažnesnį monitoringą;**
- e) būtinų atkuriamųjų veiksmų plano santrauka, įskaitant darbų tvarkaraštį, išlaidų sąmatą ir peržiūros nuostatas;**
- f) nustatyta nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmė.**

3. Jei kompetentingos institucijos mano, kad parametro vertės neatitikimas yra nereikšmingas, ir jei veiksmų, kurių buvo imtasi pagal 12 straipsnį, pakanka, kad susidariusi padėtis būtų ištaisyta per 30 dienų, 2 dalies reikalavimų taikyti nebūtina.

Minėtu atveju kompetentingos institucijos arba kitos atitinkamos įstaigos nustato tik didžiausią leistiną tam tikro parametro vertę ir laikotarpį, skiriamą susidariusiai padėčiai ištaisyti.

4. Jeigu kurios nors vandens, tiekiamo iš tam tikros vandens tiekimo sistemos, parametro vertės per paskutiniuosius 12 mėnesių buvo nesilaikoma iš viso daugiau kaip 30 dienų, pasinaudoti 3 dalies nuostatomis nebegalima.
5. Kiekviena valstybė narė, kuri pasinaudoja šiame straipsnyje numatytais nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, užtikrina, kad gyventojai, kuriems kiekviena tokia nukrypti leidžianti nuostata turi įtakos, būtų nedelsiant ir tinkamai informuojami apie tą nukrypti leidžiančią nuostatą ir ją reglamentuojančias sąlygas. Be to, valstybė narė prireikus užtikrina, kad būtų teikiamos rekomendacijos konkrečioms gyventojų grupėms, kurioms minėtos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas galėtų kelti konkrečią riziką.

Šie įpareigojimai netaikomi 3 dalyje aprašytomis aplinkybėmis, nebent kompetentingos institucijos nuspręstų kitaip.
6. Išskyrus atvejus, kai taikoma 3 dalis, valstybė narė per du mėnesius praneša Komisijai apie visas nukrypti leidžiančias nuostatas, taikomas kiekvienos vandens tiekimo sistemos, tiekiančios vidutiniškai daugiau kaip 1 000 m³ vandens per dieną arba vandeniui aprūpinančios daugiau kaip 5 000 asmenų, atžvilgiu, įskaitant 2 dalyje nurodytą informaciją.
7. Šis straipsnis netaikomas buteliuose ar kitose talpose tiekiamam [...] žmonėms vartoti skirtam vandeniui.

Valstybės narės imasi būtinų priemonių pagerinti ar išlaikyti prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens visiems gyventojams, visų pirma valstybių narių nustatytoms pažeidžiamoms ir marginalizuotoms grupėms, ir propaguoti žmonėms vartoti skirto vandentiekio vandens vartojimą pasirenkant tinkamiausias priemones, atsižvelgiant į vietos, geografines ir kultūrinės aplinkybes.

[...]

[...] **Tuo tikslu valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatyti [...]** prieigos prie žmonėms vartoti skirto vandens neturintys asmenys ir tokios prieigos neturėjimo priežastys (pvz., asmenys priklauso pažeidžiamai ir marginalizuotai grupei), įvertindamos galimybes gerinti prieigą tiems asmenims ir informuodamos juos apie galimybes prisijungti prie skirstomojo tinklo arba apie alternatyvias prieigos prie to vandens įgijimo priemones;

[...]

[...]

Žmonėms vartoti skirto vandentiekio vandens propagavimo priemonės gali būti, be kita ko, šios:

- i) piliečių informavimo apie tokio vandens kokybę kampanijų vykdymas;
- ii) tokio vandens tiekimo administraciniuose ir visuomeniniuose pastatuose skatinimas;

- iii) tokio vandens nemokamo tiekimo restoranuose, valgyklose ir aprūpinimo maistu ir gėrimais paslaugų įstaigose skatinimas.

[...]

14 straipsnis

Visuomenės informavimas

1. Valstybės narės pagal IV priedą užtikrina, kad visi asmenys, kuriems tiekiamas vanduo, internete **ar kitais būdais** galėtų susipažinti su reikiama naujausia informacija apie žmonėms vartoti skirtą vandens **kokybę**.
2. Valstybės narės užtikrina, kad visi asmenys, kuriems tiekiamas vanduo, reguliariai bent kartą per metus tinkamiausia forma (pvz., sąskaitose faktūrose arba **skaitmeninėmis priemonėmis, pvz., per išmaniąsias programėles**) be atskiro prašymo **gautų informaciją apie tiekiamo žmonėms vartoti skirtą vandens litro [...] ar kubinio metro kainą ar savikainą[...] ir atitinkamą informaciją apie tiekiamo vandens kokybę, įskaitant [...]**:

[...]:

[...]

3. 1 ir 2 dalys taikomos nedarant poveikio direktyvoms 2003/4/EB ir 2007/2/EB.

15 straipsnis
Informacija apie įgyvendinimo monitoringą

1. Nedarant poveikio Direktyvai 2003/4/EB ir Direktyvai 2007/2/EB, Europos aplinkos agentūrai padedant valstybės narės:
 - a) ne vėliau kaip ... [6 metai nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] parengia ir vėliau kas 6 metus atnauжина duomenų rinkinius, kuriuose pateikiama informacija **apie priemones, kurių imtasi siekiant pagerinti prieigą prie vandens ir propaguoti žmonėms skirto vandentiekio vandens vartojimą** [...] ir apie savo gyventojų, kurie turi prieigą prie žmonėms vartoti skirto vandens, dalį. **Ši nuostata neapima į butelius išpilstyto vandens;**
 - b) ne vėliau kaip ... [[...]6 metai nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] parengia ir vėliau kas [...] 6 metus atnauжина duomenų rinkinius, kuriuose [...] pateikiami **vandens gavimo vietai (-oms) skirti (-ų) vandens baseino (-ų) rizikos vertinimo bei rizikos valdymo** ir pastatų vidaus vandentiekio [...] **sistemų rizikos vertinimo**, [...] atliktų atitinkamai pagal 8 ir 10 straipsnius, rezultatai, įskaitant šiuos elementus:
 - i) [...] **informaciją apie vandens gavybos vietas (oms) skirtus vandens baseinus** pagal 8 straipsnio 1 dalies a punktą;
 - ii) pagal 8 straipsnio 1 dalies **c**[...] punktą ir 10 straipsnio 1 dalies b punktą surinktus monitoringo rezultatus ir
 - iii) glaustą informaciją apie priemones, kurių imtasi pagal 8 straipsnio [...] **4** dalį ir 10 straipsnio 2 dalį;

- c) parengia ir vėliau kasmet atnaujina duomenų rinkinius, kuriuose pateikiami pagal 9 ir 11 straipsnius surinkti monitoringo rezultatai tais atvejais, kai viršytos I priedo A ar B dalyje nustatytos parametrų vertės, ir informacija apie atkuriamuosius veiksmus, kurių imtasi pagal 12 straipsnį;
- d) parengia ir vėliau kasmet atnaujina duomenų rinkinius, kuriuose pateikiama informacija apie su geriamuoju vandeniu susijusius incidentus, kurie sukėlė galimą pavojų žmonių sveikatai (nepriklausomai nuo to, ar buvo nukrypta nuo parametrų verčių), trukusius ilgiau nei 10 dienų iš eilės ir paveikusius ne mažiau kaip 1 000 žmonių, įskaitant tų incidentų priežastis ir atkuriamuosius veiksmus, kurių imtasi pagal 12 straipsnį;
- e) **parengia ir vėliau kasmet atnaujina duomenų rinkinius, kuriuose pateikiama informacija apie visas nukrypti leidžiančias nuostatas, kurias leista taikyti pagal 12a straipsnio 1 dalį, įskaitant 12a straipsnio 2 dalyje numatytą informaciją.**

Jei įmanoma, tiems duomenų rinkiniams parengti naudojamosi Direktyvos 2007/2/EB 3 straipsnio 4 punkte apibrėžtomis erdvinių duomenų paslaugomis.

- 2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyti duomenų rinkiniai būtų prieinami Komisijai, Europos aplinkos agentūrai ir Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui.
- 3. Europos aplinkos agentūra reguliariai arba Komisijai paprašius skelbia ir atnaujina valstybių narių surinktais duomenimis grindžiamą Sąjungos masto apžvalgą.

Toje apžvalgoje atitinkamai pateikiami šia direktyva sukuriamos vertės, jos rezultatų ir poveikio rodikliai, Sąjungos masto apžvalginiai žemėlapiai ir valstybių narių apžvalginės ataskaitos.

4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatyta pagal 1 ir 3 dalis teiktinos informacijos forma ir teikimo sąlygos, įskaitant išsamius reikalavimus dėl 3 dalyje nurodytų rodiklių, Sąjungos masto apžvalginių žemėlapių ir valstybių narių apžvalginių ataskaitų.

Pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 20 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Valstybės narės gali nukrypti nuo šio [...] straipsnio vadovaudamosi bet kuriuo iš Direktyvos 2007/2/EB 13 straipsnio 1 dalyje nurodytų pagrindų.

16 straipsnis

[...]

[...]

[...]

17 straipsnis

Vertinimas

1. Ne vėliau kaip ... [12 metų nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] atlieka šios direktyvos vertinimą. Vertinimas grindžiamas, *inter alia*, šiais elementais:
 - a) įgyvendinant šią direktyvą sukaupta patirtimi;
 - b) duomenų rinkiniais, kuriuos valstybės narės rengia pagal 15 straipsnio 1 dalį, ir Sąjungos masto apžvalgomis, sudarytomis Europos aplinkos agentūros pagal 15 straipsnio 3 dalį;

- c) atitinkamais moksliniais, analitiniais ir epidemiologiniais duomenimis;
- d) Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis, jei jų yra.

2. Atlikdama vertinimą Komisija ypatingą dėmesį atkreipia į šios direktyvos rezultatus, susijusius su šiais aspektais:

- a) 7 straipsnyje nustatytu rizika grindžiamu požiūriu;

[...]

- b) [...] nuostatomis dėl informacijos, kuri turi būti teikiama visuomenei pagal 14 straipsnį ir IV priedą.

18 straipsnis

Priedų peržiūra ir keitimas

1. Ne rečiau kaip kas penkerius metus Komisija peržiūri I ir II priedus atsižvelgdama į mokslo ir technikos pažangą ir į valstybių narių taikomą rizika grindžiamą požiūrį į vandens saugą, išdėstyta pagal 15 straipsnį parengtuose duomenų rinkiniuose, ir, kai tikslinga, pateikia pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimtų aktų pakeitimų pagal Sutartį.

[...]

2. Komisijai pagal 19 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais, kai reikia, iš dalies keičiamas [...] III [...] priedas siekiant jį [...] suderinti su mokslo ir technikos pažanga [...].

19 straipsnis
Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 18 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami [...] **5 metų laikotarpiui nuo [šios direktyvos įsigaliojimo diena]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.**
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 18 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 18 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

20 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

21 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal šią direktyvą priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės ne vėliau kaip ... [2 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] praneša Komisijai apie tas taisykles ir priemones, taip pat praneša Komisijai apie visus vėlesnius jų pakeitimus.

22 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 2 straipsnio, 5–21 straipsnių ir I–IV priedų būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo... [2 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Jos taip pat turi įtraukti teiginį, kad galiojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į direktyvas, kurias panaikina ši direktyva, laikomos nuorodomis į šią direktyvą. Nuorodos darymo tvarką ir minėto teiginio formuluotę nustato valstybės narės.
2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

22a straipsnis

Pereinamasis laikotarpis

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad žmonėms vartoti skirtas vanduo atitiktų I priedo B dalyje nustatytas parametrų vertes chlorato, chlorito, haloacetinių rūgščių, mikrocistino-LR, PFAS suminės koncentracijos ir urano parametrų atžvilgiu ne vėliau kaip ...[3 metai nuo šios direktyvos galutinės perkėlimo į nacionalinę teisę dienos].
2. Šiuo pereinamuoju laikotarpiu vandens tiekėjai nėra įpareigoti pagal 11 straipsnio nuostatas vykdyti 1 dalyje išdėstytą žmonėms vartoti skirto vandens parametrų verčių monitoringą.

23 straipsnis

Panaikinimas

1. Direktyva 98/83/EB su pakeitimais, padarytais aktais, nurodytais V priedo A dalyje, panaikinama nuo [kita diena po 22 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos dienos], nedarant poveikio valstybių narių įpareigojimams, susijusiems su direktyvų, nurodytų V priedo B dalyje, perkėlimo į nacionalinę teisę terminais.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal VI priede pateiktą atitikties lentelę.

2. Pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnio **1 dalį** valstybių narių leidžiamos taikyti nukrypti leidžiančios nuostatos, kurios ... [galutinė šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę diena] vis dar galioja, toliau taikomos iki jų termino pabaigos. Jų **galiojimas gali būti pratęstas pagal 12a straipsnį tik tuo atveju, jei nebuvo leista taikyti antros nukrypti leidžiančios nuostatos. [...] Teisė prašyti Komisijos leisti taikyti trečią nukrypti leidžiančią nuostatą pagal Direktyvos 98/83/EB 9 straipsnio 2 dalį tebegalioja valstybių narių šios direktyvos įsigaliojimo dieną jau suteiktų nukrypti leidžiančių nuostatų atžvilgiu.**

24 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

25 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

I PRIEDAS

**PARAMETRŲ VERČIŲ, NAUDOJAMŲ VERTINANT ŽMONĖMS VARTOTI SKIRTO
VANDENS KOKYBĘ, MINIMALIEJI REIKALAVIMAI**

A DALIS

Mikrobiologiniai parametrai

Parametras	Parametro vertė	Raiškos vienetas	Pastabos
[...]	[...]	[...]	
[...]	[...]	[...]	
Žarniniai [...]enterokokai	0	Skaičius/100 ml	Vandeniui, išpilstytam į butelius ar kitas talpas, raiškos vienetas – skaičius/250 ml
<i>Escherichia coli (E. coli)</i>	0	Skaičius/100 ml	Vandeniui, išpilstytam į butelius ar kitas talpas, raiškos vienetas – skaičius/250 ml
[...]	[...]		
[...]	[...]	[...]	
[...]	[...]	[...]	

B DALIS

Cheminiai parametrai

Parametras	Parametro vertė	Raiškos vienetas	Pastabos
Akrilamidas	0,10	µg/l	Šio parametro vertė reiškia monomero likučių koncentraciją vandenyje, apskaičiuotą pagal specifikacijas, kuriose nurodyta, kiek daugiausia jo išsiskiria iš atitinkamo polimero, besiliečiančio su vandeniu.
Stibis	[...] 20	µg/l	
Arsenas	10	µg/l	
Benzenas	1,0	µg/l	
Benzo(a)pirenas	0,010	µg/l	
[...]	[...]	[...]	
[...]	[...]	[...]	
Boras	[...] 2,4	mg/l	
Bromatas	10	µg/l	
Kadmis	5,0	µg/l	

Chloratas	0,25	mg/l	Taikoma 0,7 mg/l parametro vertė, kai žmonėms vartoti skirto vandens dezinfekavimui naudojamas dezinfekavimo metodas, kurio metu susidaro chloratas, visų pirma chlorino dioksidas. Jei įmanoma, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, valstybės narės siekia mažesnės vertės. Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei naudojami šie dezinfekavimo metodai.
Chloritas	0,25	mg/l	Taikoma 0,7 mg/l parametro vertė, kai žmonėms vartoti skirto vandens dezinfekavimui naudojamas dezinfekavimo metodas, kurio metu susidaro chloritas, visų pirma chlorino dioksidas. Jei įmanoma, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, valstybės narės siekia mažesnės vertės. Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei naudojami šie dezinfekavimo metodai.
Chromas	25	µg/l	Vertė turi būti pasiekta ne vėliau kaip ... [15 [...] metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Iki tos dienos chromo parametro vertė yra 50 µg/l.

Varis	2,0	mg/l	
Cianidas	50	µg/l	
1,2-dichlorešanas	3,0	µg/l	
Epichlorhidrinas	0,10	µg/l	Šio parametro vertė reiškia monomero likučių koncentraciją vandenyje, apskaičiuotą pagal specifikacijas, kuriose nurodyta, kiek daugiausia jo išsiskiria iš atitinkamo polimero, besiliečiančio su vandeniu.
Fluoridas	1,5	mg/l	
Haloacetiinės rūgštys (HAA5[...])	[...] 60	µg/l	Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, kai žmonėms vartoti skirtas vandens dezinfekavimui naudojami dezinfekavimo metodai, kurių metu gali susidaryti HAA. Šių penkių [...] reprezentatyvių medžiagų suma: monochloracto rūgšties, dichloracto rūgšties ir trichloracto rūgšties, monobromacto rūgšties ir dibromacto rūgšties [...].

Svinas	[...] 10	µg/l	<u>Šis didžiausia vertė nustatoma kartu taikant mažinimo priemonės pagal šios direktyvos 10 straipsnį. Valstybės narės turi dėti visas pastangas, kad pageidaujama 5 µg/l vertė būtų pasiekta anksčiau nei per 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos. [...]</u>
Gyvsidabris	1,0	µg/l	
Microcistinas-LR	1,0	µg/l	Šis parametras turi būti [...] matuojamas tik tuo atveju, jei yra tikėtinas vandens šaltinio žydėjimas (didėjantis melsvadumblių ląstelių tankis arba galimas vandens žydėjimas).
Nikelis	20	µg/l	
Nitratas	50	mg/l	Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi sąlygos $[\text{nitratas}]/50 + [\text{nitritas}]/3 \leq 1$ (laužtiniuose skliaustuose įrašomos nitratai (NO_3) ir nitritai (NO_2) nustatytos koncentracijos mg/l) ir kad nitritams nustatytos 0,10 mg/l vertės būtų laikomasi vandenyje, ištekančiame iš vandens ruošimo įrenginių.

Nitritas	0,50	mg/l	Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi sąlygos $[\text{nitratas}]/50 + [\text{nitritas}]/3 \leq 1$ (laužtiniuose skliaustuose įrašomos nitratai (NO_3) ir nitritai (NO_2) nustatytos koncentracijos mg/l) ir kad nitritams nustatytos 0,10 mg/l vertės būtų laikomasi vandenyje, ištekamčiame iš vandens ruošimo įrenginių.
[...]	[...]	[...]	
Pesticidai	0,10	µg/l	Pesticidai – tai: – organiniai insekticidai, – organiniai herbicidai, – organiniai fungicidai, – organiniai nematocidai, – organiniai akaricidai, – organiniai algicidai, – organiniai rodenticidai, – organiniai slimicidai, – susiję produktai (<i>inter alia</i>, augimo reguliatoriai) bei jų [...] metabolitai, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1107/2009¹ 3 straipsnio 32 punkte, kurie laikomi svarbiais žmonėms vartoti skirtu vandens atžvilgiu. Pesticidų metabolitas laikomas svarbiu žmonėms vartoti skirtu

¹ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinant Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

			vandens atžvilgiu, jei esama priežasties manyti, kad jam būdingos savybės yra panašios į pirminės medžiagos savybes savo pesticidinio poveikio tikslu arba kad jis (jis pats arba kaip virsmo produktas) kelia riziką vartotojų sveikatai. Parametro vertė taikoma kiekvienam atskiram pesticidui. Aldrino, dieldrino, heptachloro ir heptachloro epoksido parametro vertė yra 0,030 µg/l. Valstybės narės gali nustatyti orientacinę vertę nesvarbių pesticidų metabolitų buvimo geriamajame vandenyje monitoringui vykdyti, o jeigu tokios vertės nėra, valstybės narės turėtų taikyti 0,75 µg/l vertę. Reikia vykdyti tik tų pesticidų, kurių gali būti konkrečioje vandens tiekimo sistemoje, monitoringą. Remdamasi valstybių narių praneštais duomenimis, Komisija gali sukurti pesticidų ir jų atitinkamų metabolitų duomenų bazę, atsižvelgdama į galimą šių medžiagų buvimą žmonėms vartoti skirtame vandenyje.
--	--	--	---

Pesticidų iš viso	0,50	µg/l	Pesticidų iš viso – visų atskirų pesticidų, nurodytų pirmesnėje eilutėje, aptiktų ir apskaičiuotų atliekant monitoringą, suma.
[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]
PFAS suma	0,10	µg/l	PFAS suma – visų perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų medžiagų, kurios galėtų kelti pavojų žmonėms vartoti skirto vandens kokybės atžvilgiu, suma. Tai PFAS medžiagų pogrupis, kurio sudėtyje yra perfluoralkilinta trijų arba daugiau kaip trijų anglių dalis (t. y. – C_nF_{2n-}, $n \geq 3$) arba perfluoroalkileterio dviejų arba daugiau kaip dviejų anglių dalis (t. y. – $C_nF_{2n}OC_mF_{2m-}$, n ir $m \geq 1$). Šių atrinktų PFAS specifikacijos ir šio parametro analizė išdėstyta III priedo B dalies 3 punkte.

Daugiacikliai aromatiniai angliavandeniliai	0,10	µg/l	Šių junginių koncentracijų suma: benzo(b)fluoranteno, benzo(k)fluoranteno, benzo(ghi)perileno ir indeno(1,2,3-cd)pireno.
Selenas	[...] 30	µg/l	
Tetrachloretenas ir trichloretenas	10	µg/l	Išvardytų parametų koncentracijų suma
Haloformų iš viso	100	µg/l	Jei įmanoma, nesumažinant dezinfekavimo veiksmingumo, valstybės narės siekia mažesnės vertės. Šių junginių koncentracijų suma: chloroformo, bromoformo, dibromochlormetano, bromodichlormetano.
Uranas	30	µg/l	
Vinilchloridas	0,50	µg/l	Šio parametro vertė reiškia monomero likučių koncentraciją vandenyje, apskaičiuotą pagal specifikacijas, kuriose nurodyta, kiek daugiausia jo išsiskiria iš atitinkamo polimero, besiliečiančio su vandeniu.

C DALIS

Rodiklių parametrai

Parametras	Parametro vertė	Raiškos vienetas	Pastabos
Aliuminis	200	µg/l	
Amonis	0,50	mg/l	
Chloridas	250	mg/l	Vanduo neturėtų būti korozinis.
<i>Clostridium perfringens</i> , įskaitant sporas	0	Skaičius/100 ml	<u>Šis parametras turėtų būti matuojamas tik tuo atveju, jei rizikos vertinimo rezultatai rodo, kad jų gali būti. [...]</u>
Spalva	Priimtina vartotojams ir neturinti nebūdingų pokyčių		
Savitasis elektros laidis	2500	µS cm ⁻¹ esant 20°C	Vanduo neturėtų būti agresyvus.

Vandenilio jonų koncentracija	$\geq 6,5$ ir $\leq 9,5$	pH vienetai	Vanduo neturėtų būti agresyvus. Stovinčio vandens, išpilstyto į butelius ar talpas, atveju minimali vertė gali būti sumažinta iki 4,5 pH vienetų. Vandens, išpilstyto į butelius ar talpas, kuris yra natūraliai arba dirbtinai prisodrintas anglies dioksidu, atveju minimali vertė gali būti mažesnė.
Geležis	200	µg/l	
Manganas	50	µg/l	
Kvapas	Priimtina vartotojams ir neturinti nebūdingų pokyčių		
Oksiduojamumas	5,0	mg/l O₂	Šis parametras nematuojamas, jei analizuojamas bendrosios organinės anglies (BOA) parametras.
Sulfatas	250	mg/l	Vanduo neturėtų būti korozinis.
Natris	200	mg/l	
Skonis	Priimtina vartotojams ir neturinti nebūdingų pokyčių		

Kolonijas sudarančių vienetų skaičius 22°C temperatūroje	Nėra nebūdingų pokyčių		
Koliforminės bakterijos	0	skaičius/100 ml	Vandens, išpilstyto į butelius ar talpas, atveju raiškos vienetas – skaičius/250 ml.
Bendroji organinė anglis (BOA)	Nėra nebūdingų pokyčių		Šis parametras matuojamas tik tuo atveju, jei per dieną tiekama daugiau 10 000 m³ vandens.
Drumstumas	Priimtina vartotojams ir neturinti nebūdingų pokyčių		

Vanduo neturėtų būti agresyvus ar korozinis. Tai visų pirma taikoma vandeniui, kuriam taikomi paruošimo procesai (demineralizacija, minkštinimas, membraninė filtracija, atvirkštinis osmosas, t. t.)

Jei žmonėms vartoti skirtas vanduo [...] paruošiamas taip, kad vanduo yra smarkiai demineralizuojamas ar suminkštinamas, į vandenį galima pridėti kalcio ar magnio druskų siekiant sumažinti galimą neigiamą poveikį sveikatai, jo korozinį poveikį bei agresyvumą ir pagerinti skonį. Galima nustatyti kalcio ir magnio koncentracijas ar suminę ištirpusių kietųjų medžiagų koncentraciją suminkštintame ar demineralizuotame vandenyje atsižvelgiant į vandens, kuriam taikomi šie procesai, charakteristikas.

D DALIS

Pastatų vidaus vandentiekio sistemų rizikos vertinimui svarbūs parametrai

Parametras	Parametro vertė	Raiškos vienetas	Pastabos
<i>Legionelės</i>	<1000	[...]KSV/l	[...] Ši parametro vertė nustatyta ne kaip sveikatos priežiūros tikslas, bet kaip signalas, kurį užfiksavus galima nuspręsti atlikti rizikos vertinimą ir imtis atkuriamųjų veiksmų. Svarstyti tokių veiksmų galimybę galima net ir nepasiekus parametro vertės, pvz., infekcijų ir ligų protrūkių atveju. Tokiais atvejais turėtų būti patvirtintas infekcijos šaltinis ir turėtų būti nustatyta rūšis, su kuria jis siejamas.

Švinas	[...] <u>10</u>	µg/l	<u>Šis didžiausia vertė nustatoma</u> <u>kartu taikant mažinimo</u> <u>priemonės pagal šios direktyvos</u> <u>10 straipsnį. Valstybės narės</u> <u>turi dėti visas pastangas, kad</u> <u>pageidaujama 5 µg/l vertė būtų</u> <u>pasiekta anksčiau nei per</u> <u>15 metų nuo šios direktyvos</u> <u>įsigaliojimo dienos. [...]</u> <u>[...]</u>
--------	------------------------	------	---

II PRIEDAS

MONITORINGAS

A DALIS

Bendrieji tikslai ir žmonėms vartoti skirto vandens monitoringo programos

1. Vykdamas pagal 11 straipsnio 2 dalį nustatytas žmonėms vartoti skirto vandens monitoringo programos atliekami šie veiksmai:
 - a) tikrinama, ar visoje vandens tiekimo grandinėje – vandens gavybos vietoje, ruošimo, saugojimo ir skirstymo etapais – veiksmingai taikomos rizikos žmonių sveikatai kontrolės priemonės ir ar atitikties vietoje vanduo yra sveikas ir švarus;
 - b) teikiama informacija apie žmonėms vartoti skirto vandens kokybę siekiant įrodyti, kad laikomasi 4 straipsnyje nustatytų įpareigojimų ir pagal 5 straipsnį nustatytų parametrų verčių;
 - c) nustatomi tinkamiausi rizikos žmonių sveikatai mažinimo būdai.
2. Į pagal 11 straipsnio 2 dalį nustatytas monitoringo programos įtraukiamas vienas **ar keli** iš šių elementų:
 - a) pavienių vandens mėginių rinkimas ir analizė;
 - b) registruojami nuolatos vykdomo monitoringo matavimai.

[...]

[...]

[...]

Be to, monitoringo programas gali sudaryti:

- a) įrašų apie įrangos funkcines galimybes ir techninę būklę tikrinimas;
- b) vandens gavybos vietos ir ruošimo, saugojimo ir skirstymo infrastruktūros tikrinimai, nedarant poveikio 8 straipsnio 1 dalies c punkte ir 10 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytiems monitoringo reikalavimams.

3. **Monitoringo programos taip pat apima veiklos monitoringo programą, kuri padeda greitai susidaryti nuomonę apie veiklos rezultatus, nustatyti vandens kokybės problemas ir nedelsiant imtis iš anksto suplanuotų atkuriamųjų veiksmų. Šios veiklos monitoringo programos pritaikomos pagal vandens tiekimo sistemos pobūdį, atsižvelgiant į nustatytų pavojų bei pavojingų įvykių ir tiekimo rizikos vertinimo išvadas [...] ir jomis siekiama patvirtinti visų kontrolės priemonių, taikomų vandens gavybos, ruošimo, skirstymo ir saugojimo etapuose, veiksmingumą.**

Veiklos monitoringo programos apima drumstumo parametro monitoringą vandens tiekimo įrenginyje siekiant reguliariai kontroliuoti fizinio šalinimo naudojant filtravimo procesus veiksmingumą, laikantis tolesnėje lentelėje nurodytų parametrų verčių ir dažnumo (ši nuostata netaikoma gruntinio vandens šaltiniams, kuriuose drumstumą sukelia geležis ir manganas).

Veikimo parametras	Etaloninė vertė
Drumstumas	0,3 nefelometrinių drumstumo vienetų (NDV) [...] 95 [...] % mėginių atveju ir nė vienas negali viršyti [...] 1 NDV [...]

Vandens tiekimo objekto teritorijoje per dieną paskirstomo ar pagaminamo vandens tūris (m³)	Minimalus dažnumas
≤ 1000	Kas savaitę
> 1000 iki ≤ 10 000	Kasdien
>10 000	Nuolat

Veiklos monitoringo programa taip pat apima šių neapdoroto vandens parametrų monitoringą siekiant kontroliuoti ruošimo procesų, kuriais siekiama išvengti mikrobiologinės taršos rizikos, veiksmingumą.

Veikimo parametras	Etaloninė vertė	Raiškos vienetas	Pastabos
<i>Clostridium perfringens</i> , įskaitant sporas			Šis parametras turėtų būti matuojamas tik tuo atveju, <u>jei rizikos vertinimo rezultatai rodo, kad jų gali būti [...]</u>. Jei jos nustatomos neapdorotame vandenyje, šis parametras turėtų būti analizuojamas po to, kai buvo imtasi veiksmų ruošimo procese siekiant nustatyti gyvų mikrobu skaičiaus pašalinimą (matuojat logaritmais) įdiegtomis kliūtimis ir įvertinti, ar parazitinių sporų (<i>Cryptosporidia</i> ir <i>Giardia</i>) protrūkio rizika yra tinkamai kontroliuojama. Šis parametras turi būti matuojamas gatavame geriamajame vandenyje, jei jis yra chlorintas.

Somatiniai kolifagai	50 (neapdoroto vandens atveju)	Kolonijų sudarantys vienetai (PfU) / 100 ml	Šis parametras turėtų būti matuojamas tik tuo atveju, <u>jei rizikos vertinimo rezultatai rodo, kad jų gali būti [...]</u>. Jei jie nustatomi neapdorotame vandenyje ir jų koncentracija yra > 50 PfU /100 ml, šis parametras turėtų būti analizuojamas po to, kai buvo imtasi veiksmų ruošimo procese siekiant nustatyti gyvų mikrobų skaičiaus pašalinimą (matuojat logaritmais) įdiegtomis kliūtimis ir įvertinti, ar patogeninių virusų protrūkio rizika yra tinkamai kontroliuojama.
-----------------------------	---	--	---

4. Valstybės narės užtikrina, kad monitoringo programos būtų nuolat peržiūrimos ir bent kas šešerius metus atnaujinamos arba pakartotinai tvirtinamos.

B DALIS

Parametrai ir mėginių ėmimo dažnumas

1. [...] Parametrų sąrašas

A grupė

Toliau nurodytų (A grupės) parametrų monitoringas vykdomas 2 punkto 1 lentelėje nustatytu dažnumu:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*), žarniniai enterokokai, koliforminės bakterijos, kolonijas sudarantys vienetai 22°C temperatūroje, spalva, drumstumas, skonis, kvapas, pH, savitasis elektrinis laidis;
- b) kiti parametrai, nustatyti kaip svarbūs monitoringo programoje pagal 5 straipsnio 3 dalį ir, kai aktualu, atlikus vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, kaip nustatyta 9 straipsnyje ir II priedo C dalyje.

Tam tikromis aplinkybėmis A grupės parametrai papildomi šiais parametrais:

- a) amonis ir nitritas, jei naudojamas chloraminas;
- b) aliuminis ir geležis, jei jie naudojami kaip vandens ruošimo cheminės medžiagos.

Escherichia coli (*E. coli*) ir žarniniai enterokokai [...] laikomi pagrindiniais parametrais ir jų atžvilgiu monitoringo sumažinimo galimybė atsižvelgiant į vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą, atliekamą pagal 9 straipsnį ir šio priedo C dalį, negalima. Jų monitoringas visuomet vykdomas 2 punkto 1 lentelėje nustatytu dažnumu.

B grupės parametrai

Siekiant nustatyti, ar laikomasi visų šioje direktyvoje nustatytų parametru verčių, visų kitų parametru, kurie nėra analizuojami kaip A grupės parametrai ir yra nustatyti pagal 5 straipsnį, išskyrus I priedo [...] D [...] dalyje nustatytus parametrus, monitoringas vykdomas bent 2 punkto 1 lentelėje nustatyto dažnumu, nebent, remiantis pagal 9 straipsnį ir šio priedo C dalį atliktu vandens tiekimo rizikos vertinimu, būtų nustatytas kitoks mėginių ėmimo dažnumas.

2. *Mėginių ėmimo dažnumas*

[...]

<i>1 lentelė</i>			
<i>Minimalus su atitikties monitoringu susijusio mėginių ėmimo ir analizės dažnumas</i>			
Vandens tiekimo objekto teritorijoje per dieną paskirstomo ar pagaminamo vandens tūris (žr. 1 ir 2 pastabas) m ³		A grupės parametras mėginių skaičius per metus	B grupės parametras mėginių skaičius per metus
	≤ 10	> 0 (žr. 4 pastabą)	> 0 (žr. 4 pastabą)
>10	≤ 100	2	1 (žr. 5 pastabą)
>100	≤ 1000	4	1
>1000	≤ 10000	4 mėginiai pirmajai 1000 m ³ per dieną daliai + 3 kiekvienai papildomai 1000 m ³ per dieną tiekiamo vandens bendrojo tūrio daliai ir to kiekio daliai	1 mėginys pirmajai 1000 m ³ per dieną daliai + 1 kiekvienai papildomai 4500 m ³ per dieną tiekiamo vandens bendrojo tūrio daliai ir to kiekio daliai (žr. 3 pastabą)
>10000	≤ 100000	(žr. 3 pastabą)	3 mėginiai pirmajai 10000 m ³ per dieną daliai + 1 kiekvienai papildomai 10000 m ³ per dieną tiekiamo vandens bendrojo tūrio daliai ir to kiekio daliai (žr. 3 pastabą)
>100000			12 mėginių pirmajai 100000 m ³ per dieną

			daliai + 1 kiekvienai papildomai 25000 m³ per dieną teikiamo vandens bendrojo tūrio daliai ir to kiekio daliai (žr. 3 pastabą)
--	--	--	--

[...]

[...]

1 pastaba. Vandens tiekimo objekto teritorija yra geografiškai apibrėžta teritorija, kurioje žmonėms vartoti skirtas vanduo tiekiamas iš vieno ar daugiau vandens tiekimo šaltinių, o vandens kokybė gali būti laikoma beveik vienoda.

2 pastaba. Tūris apskaičiuojamas kaip vienu kalendorinių metų vidurkis. Nustatant minimalų mėginių ėmimo dažnumą gali būti atsižvelgiama ne į vandens tūrį, o į vandens tiekimo objekto teritorijos gyventojų skaičių, remiantis prielaida, kad sunaudojamo vandens suvartojimas yra 200 l per dieną*vienam gyventojui.

3 pastaba: Nurodytas dažnumas apskaičiuojamas taip: pvz., 4300 m³ per dieną = 16 mėginių A grupės parametrų atveju (keturi mėginiai pirmajai 1000 m³ per dieną daliai + 12 mėginių papildomai 3300 m³ per dieną daliai).

4 pastaba: Kalbant apie vandens tiekėjus, kurių atveju išimtis pagal 3 straipsnio 2 dalies b punktą nebuvo suteikta, valstybės narės nustato A ir B grupės parametru minimalų mėginių ėmimo dažnumą su sąlyga, kad pagrindinių parametru monitoringas būtų vykdomas bent kartą per metus. [...]

5 pastaba. Valstybės narės gali sumažinti mėginių ėmimo dažnumą su sąlyga, kad visų pagal 5 straipsnį nustatytų parametru monitoringas vykdomas bent kartą per dešimt metų, taip pat atvejais, kai yra įtraukiamas naujas vandens šaltinis arba yra padaromi vandens tiekimo sistemos pakeitimai, jei yra tikėtinas galimas neigiamas poveikis vandens kokybei.

C DALIS

Vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimas[...]

[...]

1 [...]. Remiantis 9 straipsnyje nurodyto vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo

rezultatais, [...] monitoringui naudotas parametru sąrašas papildomas ir B dalyje nustatytas mėginių ėmimo dažnumas padidinamas, jei tenkinama kuri nors iš toliau nurodytų sąlygų:

- a) šiame priede pateikto parametru sąrašo arba nurodyto dažnumo nepakanka tam, kad būtų galima įvykdyti 11 straipsnio 1 dalyje nustatytus įpareigojimus;
- b) 11 straipsnio 5 dalies taikymo tikslais būtina atlikti papildomą monitoringą;
- c) būtina pateikti A dalies 1 punkto a papunktyje numatytas garantijas;

[...]

[...]2. Atlikus **vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą**, [...] monitoringui naudotas parametru sąrašas gali būti sutrumpintas ir B dalyje nustatytas mėginių ėmimo dažnumas gali būti sumažintas, jei tenkinamos visos toliau nurodytos sąlygos:

- a) mėginių ėmimo vieta ir dažnumas nustatomi atsižvelgiant į parametro kilmę, taip pat jo koncentracijos svyravimus ir ilgalaikę tendenciją, atsižvelgiant į 6 straipsnį;

- b) kad būtų galima sumažinti su tam tikro parametro analize susijusį minimalų mėginių ėmimo dažnumą, visi rezultatai, gauti išanalizavus reprezentatyviose mėginių ėmimo vietose, atitinkančiose visos vandens tiekimo objekto teritorijos savybes, bent trejų metų laikotarpiu reguliariais intervalais surinktus mėginius, turi nesiekti 60 % parametro vertės;
- c) kad būtų galima pašalinti parametą iš parametų, kurių monitoringą reikia vykdyti, sąrašo, visi rezultatai, gauti išanalizavus reprezentatyviose vietose, atitinkančiose visos vandens tiekimo objekto teritorijos savybes, bent trejų metų laikotarpiu reguliariais intervalais surinktus mėginius, turi nesiekti 30 % parametro vertės;
- d) sprendimas dėl parametro pašalinimo iš parametų, kurių monitoringą reikia vykdyti, sąrašo grindžiamas rizikos vertinimo, kurį atliekant atsižvelgiama į žmonėms vartoti skirtą vandens šaltinių monitoringo rezultatus ir kuriuo patvirtinama, kad, kaip nustatyta 1 straipsnyje, žmonių sveikata apsaugota nuo neigiamo bet kokio vandens užterštumo poveikio, rezultatais;
- e) kad būtų galima sumažinti mėginių ėmimo dažnumą arba pašalinti parametą iš parametų, kurių monitoringą reikia vykdyti, sąrašo, rizikos vertinimu turi būti patvirtinama, kad nėra jokio pagrįstai galimo numatyti veiksnio, kuris galėtų nulemti blogesnę žmonėms vartoti skirtą vandens kokybę.

[...]3. Jei monitoringo rezultatai, įrodantys [...] 2 dalies b–e punktuose nustatytų sąlygų tenkinimą, iki ... [šios direktyvos įsigaliojimo diena] jau yra prieinami, jie nuo tos dienos gali būti naudojami monitoringui pritaikyti **pagal vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimo rezultatus**[...].

Jei monitoringo patikslinimai jau yra įgyvendinti atsižvelgiant į vandens tiekimo rizikos vertinimo, atlikto, *inter alia*, pagal Komisijos direktyvos 2018/1787 C dalį, rezultatus, valstybės narės gali numatyti galimybę patvirtinti jų galiojimą ir nereikalausti atlikti monitoringo pagal 2 dalies b ir c punktus imant mėginius reprezentatyviose vietose, atitinkančiose visos vandens tiekimo objekto teritorijos savybes, kitu bent trejų metų laikotarpiu.

D DALIS

Mėginių ėmimo metodai ir mėginių ėmimo vietos

1. Mėginių ėmimo vietos pasirenkamos taip, kad būtų užtikrinta atitiktis 6 straipsnyje nurodytoms atitikties vietoms. Tuo atveju, kai vanduo tiekiamas iš skirstomojo tinklo, tam tikriems parametrams tirti skirtus mėginius valstybės narė gali imti vandens tiekimo objekto teritorijoje ar vandens ruošimo įrenginiuose, jei galima įrodyti, kad tai iš esmės nepakeis atitinkamų parametrų išmatuotos vertės. Mėginių skaičius turi būti kuo tolygiau paskirstytas laiko ir vietos atžvilgiu.
2. Mėginiai atitikties vietoje turi būti imami laikantis šių reikalavimų:
 - a) tam tikrų cheminių parametrų (visų pirma vario, švino [...] ir nikelio) atitikties tikrinimo vandens mėginiai imami iš vartotojo čiaupo, prieš tai vandens nenuleidus. Atsitiktinai pasirinktu dienos metu imamas vieno litro mėginys. Valstybės narės gali taikyti alternatyvius nustatytos trukmės vandens stagnacijos metodus, geriau atspindinčius nacionalinę padėtį, **pvz., vidutinį per savaitę vartotojų išgertą vandens kiekį**, su sąlyga, kad juos taikant vandens tiekimo objekto teritorijoje neatitikties atvejų nesumažės, palyginti su mėginio ėmimo atsitiktiniu dienos metu metodu;
 - b) su mikrobiologinių parametrų analize susiję atitikčiai patikrinti reikalingi mėginiai atitikties vietoje imami ir apdorojami pagal standartą EN ISO 19458 (mėginių ėmimo paskirtis B).

Mėginiai dėl *Legionella* bakterijų pastatų vidaus vandentiekio sistemose imami *Legionella* bakterijų paplitimo rizikos vietose ir (arba) reprezentatyviose sisteminės jų ekspozicijos vietose. Valstybės narės parengia mėginių dėl *Legionella* bakterijų ėmimo metodų gaires.

3. Mėginiai skirstomajame tinkle turi būti imami pagal standartą ISO 5667-5, išskyrus atvejus, kai jie imami iš vartotojų čiaupų. Mėginiai mikrobiologinių parametrų analizei skirstomajame tinkle imami ir apdorojami pagal standartą EN ISO 19458 (mėginių ėmimo paskirtis A).

III PRIEDAS

PARAMETRŲ ANALIZĖS SPECIFIKACIJOS

Valstybės narės užtikrina, kad monitoringo ir atitikties šiai direktyvai įrodymo tikslais naudojami analizės metodai, **išskyrus nuolatinį drumstumo matavimą**, būtų patvirtinti ir dokumentuoti, laikantis EN ISO/IEC 17025 ar kitų tarptautiniu lygmeniu pripažintų lygiaverčių standartų.

Valstybės narės užtikrina, kad laboratorijos arba su laboratorijomis sutartis sudarę subjektai pagal standartą EN ISO/IEC 17025 arba kitus tarptautiniu lygmeniu pripažintus lygiaverčius standartus taikytų kokybės valdymo sistemas.

Siekdamos įvertinti alternatyvių metodų lygiavertiškumą priede nustatytiems metodams, valstybės narės gali naudoti standartą EN ISO 17994 – mikrobiologinių metodų lygiavertiškumo standartą, arba standartą EN ISO 16140 ar kitus panašius tarptautiniu lygmeniu pripažintus protokolus, siekdamos nustatyti metodų lygiavertiškumą remdamosi kitais nei pasėlio auginimas principais, kurie į standarto EN ISO 17994 taikymo sritį nepatenka.

Jeigu B dalyje nurodytas minimaliausias analizės metodo veiksmingumo charakteristikas atitinkančio analizės metodo nėra, valstybės narės užtikrina, kad monitoringas būtų atliekamas taikant geriausius galimus metodus, nepatiriant pernelyg didelių išlaidų.

A DALIS

Mikrobiologiniai parametrai, kurių analizės metodai yra nurodyti

Mikrobiologinių parametrų metodai yra šie:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*) ir koliforminės bakterijos (EN ISO 9308-1 arba EN ISO 9308-2);
- b) **žarniniai** enterokokai (EN ISO 7899-2);
- c) [...]

- d) kolonijas sudarančių vienetų skaičius arba heterotrofinių mikroorganizmų skaičius 22°C temperatūroje (EN ISO 6222);
 - e) *Clostridium perfringens*, įskaitant sporas (EN ISO 14189).
 - f) [...]
 - g) *Legionella* bakterijos (EN ISO 11731)
- Protrūkio atveju kartu su pasėlio auginimo metodu galima taikyti greitąjį bandymą.**
- h) somatiniai kolifagai (EN ISO 10705-2); **EN ISO 10705-3)**

B DALIS

Cheminiai ir rodiklių parametrai, kurių analizės metodo veiksmingumo charakteristikos yra nurodytos

1. Cheminiai ir rodiklių parametrai

Kai vykdomas 1 lentelėje nurodytų parametru monitoringas, taikomu analizės metodu turi būti bent įmanoma išmatuoti koncentracijas, kurios atitiktų parametro vertę; Komisijos direktyvos 2009/90/EB¹ 2 straipsnio 2 dalyje apibrėžta kiekybinio įvertinimo riba turi siekti ne daugiau kaip 30 % atitinkamos parametro vertės, o matavimo neapibrėžtis turi atitikti 1 lentelėje nurodytą vertę. Pateikiamas rezultatas turi turėti bent tiek pat reikšminių skaitmenų, kiek jų turi I priedo B ir C dalyse nurodyta parametro vertė.

1 lentelėje nurodyta matavimo neapibrėžtis neturi būti naudojama kaip papildoma I priede nurodytų parametru verčių paklaida.

1 lentelė		
Minimalioji analizės metodo veiksmingumo charakteristika „Matavimo neapibrėžtis“		
Parametrai	Matavimo neapibrėžtis (žr. 1 pastabą) % parametro vertės (išskyrus pH)	Pastabos
Aluminis	25	
Amonis	40	
Akrilamidas	30	
Stibis	40	
Arsenas	30	
Benzo(a)pirenas	50	Žr. 2 pastabą.
Benzenas	40	

¹ 2009 m. liepos 31 d. Komisijos direktyva 2009/90/EB, kuria pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB nustatomos vandens cheminės analizės ir vandens būklės stebėsenos techninės specifikacijos (OL L 201, 2009 8 1, p. 36).

[...]	[...]	
[...]	[...]	
Boras	25	
Bromatas	40	
Kadmis	25	
Chloridas	15	
Chloratas	[...] 40	
Chloritas	[...] 40	
Chromas	30	
Varis	25	
Cianidas	30	Žr. 3 pastabą.
1,2-dichloretanas	40	
Epichlorhidrinas	30	
Fluoridas	20	
HAAs	50	
Vandenilio jonų koncentracija pH	0,2	Žr. 4 pastabą.
Geležis	30	
Svinas	[...] 30	
Manganas	30	
Gyvsidabris	30	
Microcistinas-LR	30	
Nikelis	25	
Nitratas	15	
Nitritas	20	
[...]	[...]	
Oksiduojamumas	50	Žr. 5 pastabą.
Pesticidai	30	(žr. 6[...] pastabą)
PFAS	50	
Daugiacikliai aromatiniai angliavandeniliai	[...] 40	(žr. 7[...] pastabą)
Selenas	40	
Natris	15	
Sulfatas	15	

Tetrachloretenas	[...] 40	(žr. 8[...] pastabą)
Trichloretenas	40	(žr. 8[...] pastabą)
Haloformų suma	40	(žr. 7[...] pastabą)
Bendroji organinė anglis (BOA)	30	Žr. 9 pastabą.
Drumstumas	30	Žr. 10 pastabą.
Uranas	30	
Vinilchloridas	50	

2. 1 lentelės pastabos

<i>1 pastab a</i>	Matavimo neapibrėžtis – neneigiamas parametras, pagal naudojamą informaciją apibūdinantis matuojamajam dydžiui priskiriamų kiekybinių verčių pasklidimą. Matavimo neapibrėžties analizės veiksmingumo kriterijus ($k = 2$) – lentelėje nurodytos parametro vertės procentinis dydis arba griežtesnė vertė. Jei nenurodyta kitaip, matavimo neapibrėžtis apskaičiuojama remiantis parametro verte.
<i>2 pastab a</i>	Jeigu matavimo neapibrėžties vertės pasiekti neįmanoma, turėtų būti pasirinktas geriausias galimas metodas (iki 60 %).
<i>3 pastab a</i>	Metodu nustatoma bendra visų formų cianidų suma.
<i>4 pastab a</i>	Matavimo neapibrėžties vertė [...] išreiškiama pH vienetais.
<i>5 pastab a</i>	Etaloninis metodas: EN ISO 8467.
<i>6 pastab a</i>	Kiekvieno pesticido analizės metodo veiksmingumo charakteristikos yra informacinio pobūdžio. Minimali kai kurių pesticidų matavimo neapibrėžties vertė gali būti 30 %, o tam tikrų kitų pesticidų leidžiama matavimo neapibrėžties vertė gali būti iki 80 %.
<i>7 pastab a</i>	Analizės metodo veiksmingumo charakteristikos taikomos atskiroms medžiagoms ir sudaro 25 % I priedo B dalyje nurodytos parametro vertės.
<i>8 pastab a</i>	Analizės metodo veiksmingumo charakteristikos taikomos atskiroms medžiagoms ir sudaro 50 % I priedo B dalyje nurodytos parametro vertės.
<i>9 pastab a</i>	Apskaičiuojant matavimo neapibrėžtį turėtų būti laikoma, kad bendrosios organinės anglies (BOA) koncentracija yra 3 mg/l. Nurodant bandymų metodo neapibrėžtumą turi būti remiamasi BOA ir ištirpusios organinės anglies aptikimo gairėmis (CEN 1484).

10 pasta ba	Apskaičiuojant matavimo neapibrėžtį turėtų būti laikoma, kad drumstumas yra 1,0 NDV (nefelometrinių drumstumo vienetų), kaip nurodyta EN ISO 7027 ar kituose lygiaverčiuose standartuose.
------------------------	--

3. PFAS suma

Šios atitinkamos medžiagos galėtų būti analizuojamos remiantis pagal šios direktyvos 11 straipsnio 6 dalį parengtomis techninėmis gairėmis:

- Perfluorheksansulfono rūgštis [...] (PFHxS)
- Perfluorheptansulfono rūgštis (PFHpS)
- Perfluoroktansulfono rūgštis [...] (PFOS)
- Perfluornonansulfono rūgštis (PFNS)
- Perfluordekansulfono rūgštis (PFDS)
- Perfluorundekansulfono rūgštis
- Perfluordodekansulfono rūgštis
- Perfluorotridekansulfono rūgštis
- Perfluorheksano rūgštis [...] (PFHxA)
- Perfluorheptano rūgštis [...] (PFHpA)
- Perfluoroktano rūgštis [...] (PFOA)
- Perfluornonano rūgštis [...] (PFNA)
- Perfluordekano rūgštis [...] (PFDA)
- Perfluoroundekano rūgštis (PFUnDA)
- Perfluorododekano rūgštis (PFDoDA)
- Perfluorotridekano rūgštis (PFTrDA)

Šių medžiagų monitoringas vykdomas tuo atveju, jei pagal šios direktyvos 8 straipsnį atlikto vandens baseino(-ų) rizikos vertinimo ir rizikos valdymo rezultatai rodo, kad šių medžiagų buvimas konkrečioje vandens tiekimo sistemoje yra tikėtinas.

IV PRIEDAS

INFORMACIJA VISUOMENEI

Internetu vartotojams patogiu ir pritaikytu būdu **arba kitais būdais** skelbiama tokia informacija:

- 1) atitinkamo vandens tiekėjo identifikaciniai duomenys;
- 2) naujausi I priedo A, [...] B ir C dalyse išvardytų parametrų monitoringo rezultatai, įskaitant[...] mėginių ėmimo [...] dažnumą kartu su pagal 5 straipsnį nustatytomis parametrų vertėmis. Monitoringo rezultatai turi būti ne senesni kaip **vienų metų**:

[...]

- 3) **bendro pobūdžio informacija apie vandens ruošimo ir taikomo dezinfekavimo rūšis;**

- 4 [...]. jei viršijamos pagal 5 straipsnį nustatytos parametrų vertės, **kurios, kompetentingų institucijų ar kitų atitinkamų įstaigų nuomone, yra svarbios žmonių sveikatai,** informacija apie galimą pavojų žmonių sveikatai ir susijusios sveikatos bei vartojimo rekomendacijos arba saitas į tokią informaciją ir rekomendacijas;

- 5 [...]. 5) [...] atitinkama **informacija apie** vandens tiekimo sistemos rizikos vertinimą;

5) informacija apie šiuos rodiklių parametrus ir su jais susijusias parametrų vertes:

a) [...]

b) [...]

c) [...]

d) [...]

e) [...]

f) [...]

g) [...]

h) kietumą,

i) vandenyje ištirpusias mineralines medžiagas, anijonus / katijonus:

[...]

[...]

- kalcij Ca,
- magnį Mg,
- kalį K,
- natrių Na;

[...]

- 6) patarimai vartotojams, kaip sumažinti vandens suvartojimą **ir išvengti stovinčio vandens keliamos rizikos sveikatai;**

7) labai stambių vandens tiekėjų atveju – metinė informacija apie:

- a) bendrą vandens sistemos veikimo efektyvumą, įskaitant, **pavyzdžiui**, nuotėkio lygį ir energijos suvartojimą vienam kubiniam tiekiamo vandens metrui;

[...]

8) **tinkamai pagrįstu vartotojų prašymu 1–5 punktuose nurodyta informacija jiems pateikiama popierine forma arba jiems suteikiama** prieiga prie ankstesnių – ne daugiau kaip dešimties metų senumo – 2 ir 3 punktuose nurodytų duomenų, **jei tokių duomenų yra** [...].

V PRIEDAS

A dalis

Panaikinama direktyva
ir jos vėlesnių pakeitimų sąrašas
(kaip nurodyta 23 straipsnyje)

Tarybos direktyva 98/83/EB (OL L 330, 1998 12 5, p. 32)	
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1)	Tik II priedo 29 punktas
Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 596/2009 (OL L 188, 2009 7 18, p. 14)	Tik priedo 2.2 punktas
Komisijos direktyva (ES) 2015/1787 (OL L 260, 2015 10 7, p. 6)	

B dalis

Perkėlimo į nacionalinę teisę terminai

(kaip nurodyta 23 straipsnyje)

Direktyva	Perkėlimo į nacionalinę teisę terminas	
98/83/EB	2000 m. gruodžio 25 d.	
(ES) 2015/1787	2017 m. spalio 27 d.	

VI PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Direktyva 98/83/EB	Ši direktyva
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio įvadinis sakiny	2 straipsnio įvadinis sakiny
2 straipsnio 1 ir 2 punktai	2 straipsnio 1 ir 2 punktai
-	2 straipsnio 3–8 punktai
3 straipsnio 1 dalies įvadinis sakiny	3 straipsnio 1 dalies įvadinis sakiny
3 straipsnio 1 dalies a ir b punktai	3 straipsnio 1 dalies a ir b punktai
3 straipsnio 2 ir 3 dalys	3 straipsnio 2 ir 3 dalys
4 straipsnio 1 dalies įvadinis sakiny	4 straipsnio 1 dalies įvadinis sakiny
4 straipsnio 1 dalies a ir b punktai	4 straipsnio 1 dalies a ir b punktai
4 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	4 straipsnio 1 dalies c punktas
4 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 1 ir 2 dalys	5 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 3 dalis	5 straipsnio 2 dalis
6 straipsnio 1 dalies a–c punktai	6 straipsnio 1 dalies a–c punktai
6 straipsnio 1 dalies d punktas	-
6 straipsnio 2 dalis	-
6 straipsnio 3 dalis	-
-	7 straipsnis
-	8 straipsnis
	9 straipsnis
-	10 straipsnis

7 straipsnio 1 dalis	11 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 2 dalis	11 straipsnio 2 dalies įvadinis sakinys
-	11 straipsnio 2 dalies a–c punktai
7 straipsnio 3 dalis	11 straipsnio 3 dalis
7 straipsnio 4 dalis	-
7 straipsnio 5 dalies a punktas	11 straipsnio 4 dalies įvadinis sakinys
7 straipsnio 5 dalies b punktas	11 straipsnio 4 dalies a punktas
7 straipsnio 5 dalies c punktas	11 straipsnio 4 dalies b punktas
7 straipsnio 6 dalis	11 straipsnio 5 dalis
8 straipsnio 1 dalis	12 straipsnio 1 dalis
8 straipsnio 2 dalis	12 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
-	12 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
8 straipsnio 3 dalis	12 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa
-	12 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
-	12 straipsnio 4 dalies a–c punktai
8 straipsnio 4 dalis	12 straipsnio 5 dalis
8 straipsnio 5–7 dalys	-
9 straipsnis	-
10 straipsnis	-
-	13 straipsnis
-	14 straipsnis
-	15 straipsnis
-	16 straipsnis
-	17 straipsnis

11 straipsnio 1 dalis	18 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
-	18 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
11 straipsnio 2 dalis	-
-	18 straipsnio 2 dalis
-	19 straipsnis
12 straipsnio 1 dalis	20 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	20 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	-
12 straipsnio 3 dalis	-
13 straipsnis	-
14 straipsnis	-
15 straipsnis	-
-	21 straipsnis
17 straipsnio 1 ir 2 dalys	22 straipsnio 1 ir 2 dalys
16 straipsnio 1 dalis	23 straipsnio 1 dalis
16 straipsnio 2 dalis	-
	23 straipsnio 2 dalis
18 straipsnis	24 straipsnis
19 straipsnis	25 straipsnis
I priedo A dalis	I priedo A dalis
I priedo B dalis	I priedo B dalis
I priedo C dalis	-
-	I priedo C dalis
II priedo A dalies 1 punkto a–c papunkčiai	II priedo A dalies 1 punkto a–c papunkčiai

II priedo A dalies 2 punkto pirma pastraipa	II priedo A dalies 2 punkto pirma pastraipa
-	II priedo A dalies 2 punkto antra pastraipa ir lentelė
II priedo A dalies 2 punkto antra pastraipa	II priedo A dalies 2 punkto trečia pastraipa
I priedo A dalies 3 punktas	-
I priedo A dalies 4 punktas	I priedo A dalies 3 punktas
II priedo B dalies 1 punktas	-
II priedo B dalies 2 punktas	II priedo B dalies 1 punktas
II priedo B dalies 3 punktas	II priedo B dalies 2 punktas
II priedo C dalies 1 punktas	-
II priedo C dalies 2 punktas	II priedo C dalies 1 punktas
II priedo C dalies 3 punktas	-
II priedo C dalies 4 punktas	II priedo C dalies 2 punktas
II priedo C dalies 5 punktas	II priedo C dalies 3 punktas
-	II priedo C dalies 4 punktas
II priedo C dalies 6 punktas	-
II priedo D dalies 1– 3 punktai	II priedo D dalies 1– 3 punktai
III priedo pirma ir antra pastraipos	III priedo pirma ir antra pastraipos
III priedo A dalies pirma ir antra pastraipos	-
III priedo A dalies trečios pastraipos a–f punktai	III priedo A dalies trečios pastraipos a–h punktai
III priedo B dalies 1 punkto pirma pastraipa	III priedo B dalies 1 punkto pirma pastraipa
III priedo B dalies 1 punkto antra pastraipa	-

III priedo B dalies 1 punkto trečia pastraipa ir 1 lentelė	III priedo B dalies 1 punkto antra pastraipa ir 1 lentelė
III priedo B dalies 1 punkto 2 lentelė	-
III priedo B dalies 2 punktas	III priedo B dalies 2 punktas
IV priedas	-
V priedas	-
-	IV priedas
-	V priedas
-	VI priedas

VII PRIEDAS

BENDRŲ METODIKŲ NUSTATYMO PRINCIPAI

Medžiagų grupės

1 Organinės medžiagos

Organinės medžiagos gali būti sudarytos tik iš pradinių medžiagų, nurodytų pozityviajame sąrašė, ir iš esmės iš medžiagų, kurių atveju galima atmesti galimybę, kad konkreti medžiaga ir jos reakcijos produktai žmonėms vartoti skirtame vandenyje viršys 0.1 µg/l lygius, nebent konkrečios medžiagos atžvilgiu reikia nustatyti griežtesnę vertę atsižvelgiant į medžiagos toksiškumą. Kai taikytina, medžiagų, kurios liečiasi su geriamuoju vandeniu, atveju galima vadovautis ta praktika, kuri Europos lygmeniu jau taikoma medžiagų, kurios liečiasi su maisto produktais, atveju (pozityvusis sąrašas) (Komisijos reglamentas (ES) Nr. 10/2011). Komisijos reglamente (ES) Nr. 10/2011 pateiktas Sąjungos sąrašas laikomas Europos organinių medžiagų pozityviojo sąrašo pagrindu.

Organinės medžiagos turi būti bandomos pagal 1 lentelę laikantis nurodytų EN bandymų metodų ir turi atitikti ten nurodytus reikalavimus. Šiuo tikslu bandymų rezultatai, kiek tai susiję su medžiagų išsiskyrimu, paverčiami lygiais, kurių tikimasi iš vendentiekio vandens.

2 Metalų medžiagos

Naudojamos tik į junginių pozityvųjį sąrašą pagal šią direktyvą įtrauktos metalų medžiagos. Turi būti laikomasi Europos pozityviajame sąrašė nurodytų apribojimų šių medžiagų junginių, jų naudojimo tam tikruose produktuose ir šių produktų naudojimo atžvilgiu.

Junginiai turi būti bandomi pagal 1 lentelę laikantis nurodytų EN bandymų metodų ir turi atitikti ten nurodytus reikalavimus.

3 Cemento medžiagos

Cemento medžiagos sudarytos iš sudedamųjų dalių (neorganinių ir organinių). Organinės sudedamosios dalys sudarytos iš pradinių medžiagų. Cemento pagrindo medžiagos, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, gali būti sudarytos tik iš Europos pozityviajame sąrašė (patvirtintame sudedamųjų medžiagų sąrašė) nurodytų sudedamųjų medžiagų tipų. Tam tikri sudedamųjų medžiagų tipai gali būti sudaryti tik iš pradinių medžiagų, nurodytų pozityviajame sąrašė, ir iš medžiagų, kurių atveju galima atmesti galimybę, kad konkreti medžiaga ir jos reakcijos produktai žmonėms vartoti skirtame vandenyje viršys 0.1 µg/l lygius. Kiti sudedamųjų medžiagų tipai turi atitikti atitinkamus Europos standartus.

Cemento pagrindo medžiagos turi būti bandomos pagal 1 lentelę laikantis nurodytų EN bandymų metodų ir turi atitikti ten nurodytus reikalavimus. Šiuo tikslu bandymų rezultatai, kiek tai susiję su medžiagų išsiskyrimu, paverčiami lygiais, kurių tikimasi iš vandentiekio vandens.

4 *Emaliai ir keramikos medžiagos*

Emaliai ir keramikos medžiagos, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, gali būti sudaryti tik iš Europos pozityviajame sąraše (patvirtintame junginių sąraše) pagal šią direktyvą nurodytų pradinių medžiagų tipų.

Turi būti atliktas šių medžiagų junginiuose naudojamų metalo elementų įvertinimas.

Emaliai ir keramikos medžiagos turi būti bandomi pagal 1 lentelę laikantis nurodytų EN bandymų metodų ir turi atitikti ten nurodytus reikalavimus. Šiuo tikslu bandymų rezultatai, kiek tai susiję su medžiagų išsiskyrimu, paverčiami lygiais, kurių tikimasi iš vandentiekio vandens.

5 *Medžiagų, naudojamų nereikšminguose ir surinktuose komponentuose vertinimo išimtys*

Norint taikyti vertinimo išimtis, turi būti prašyti surinktų komponentų bandymai, reikalavimai ir patvirtinimo procedūra, ypač išsamiai pateikiant nereikšmingų komponentų, dalių ir medžiagų apibrėžtį ir vertinimą. Šiuo tikslu „nereikšmingas“ nurodo poveikio geriamojo vandens kokybei lygį ir šiuo atveju visapusiškas bandymas nebūtinai.

1 lentelė. Su medžiagų tipais susijęs bandymas

Kriterijai	Organinės (1)	Metalo (2)	Cemento	Emaliai ir keramikos medžiagos
Europos pozityvieji sąrašai				
Organinių medžiagų pradinių medžiagų pozityvieji sąrašai	X	N	X	N
Priimtinių metalo jungtinių pozityvieji sąrašai	N	X	N	N
Patvirtintas cemento medžiagų sudedamųjų dalių sąrašas	N	N	X	N
Priimtinių emalių ir keramikos medžiagų pozityvusis sąrašas	N	N	N	X

Jusliniai bandymai				
Kvapas ir skonis	X	N	X	N
Spalva ir drumstumas	X	N	X	N
Bendras higienos vertinimas				
Bendrosios organinės anglies išplovimas	X	N	X	N
Likučiai paviršiuje (metalo)	N	X	N	N
Išsiskyrimo bandymas				
Svarbūs Geriamojo vandens direktyvos parametrai	X	X	X	X
Konkrečios išsiskyrimo ribinės vertės ir į pozityvųjį sąrašą įtrauktos medžiagos	X	N	X (3)	N
Neįtariamų medžiagų (GC-MS)	X	N	X (3)	N
Chloro atitiktis	N	X	N	X
Mikrobinės taršos didėjimas	X	N	X (3)	N

N Nebūtinai

SML: Konkreti išsiskyrimo ribinė vertė (remiantis 10 % paskirstymo koeficientu)

GC-MS: dujų chromatografija ir masių spektrometrija (atrankinis metodas)

(1) Konkrečios išimtys turi būti nustatytos pagal šio priedo 5 dalį.

(2) Metalų juslinis bandymas nebus atliekamas, nes iš esmės manoma, kad jeigu laikomasi Geriamojo vandens direktyvos ribinių verčių, juslinių problemų tikimybė mažai tikėtina.

(3) Priklausomai nuo organinių medžiagų buvimo junginyje.